

MADDİ HASARLI TRAFİK KAZASI TESPİT TUTANAĞI UYGULAMASI EL KİTAPÇIĞI

YÜRÜRLÜK TARİHİ : 01 NİSAN 2008

AXA SİGORTA

sigortacılık / **yeniden tanımlanıyor**

“MADDİ HASARLI TRAFİK KAZASI TESPİT TUTANAĞI” UYGULAMASI

Hazine ve Kamu Otoritesi Tarafından Alınan Önlemler

Ülkemizde ve özellikle büyük kentlerimizde yaşayan insanların en önemli sorunlarından bir tanesi de trafiktir. Yolların ve ulaşım alt yapısının yetersizliği yanında her yıl trafiğe çıkan araç sayısındaki artışlar bu sorunu iyice içinden çıkılmaz hale getirmektedir. Trafikte geçirilen uzun süreler insanlar üzerinde olumsuz etkiler yaratmakta, ülke ekonomisi büyük zarar görmektedir.

Ülkemizde yaşanan trafik sorununa çözüm getirmek üzere çalışmalara başlanmıştır. 2918 sayılı trafik kanunun 81nci maddesine işlerlik kazandırmak ve “Maddi Hasarlı Trafik Kaza Tespit Tutanağı” oluşturulması için, Emniyet Genel Müdürlüğü, Hazine Müsteşarlığı ve TSRŞB yetkilileri tarafından bir komisyon oluşturulmuştur.

Yeni tutanak hazırlıkları Avrupa Sigorta Uygulamaları esas alınarak yürütülmüştür.

Tutanak oluşturulurken, Avrupa Sigortacılar Birliği CEA’nın (Comite Europeen des Assurances) Avrupa Birliği ülkelerinde iki aracın karıştığı kazalarda kullanılan form örnek alınmış, form herkesin rahatlıkla doldurabileceği kadar basit, anlaşılabilir ve kusur oranlarının belirlenmesi için gereken tüm verileri sağlar nitelikte olmasına çalışılmıştır.

Kaza tutanağı hangi hallerde polis / jandarma tarafından tutulacaktır.

Aşağıda belirtilen ve tarafların anlaşmalarının mümkün olmadığı hallerde, tutanak, mevcut durumda olduğu gibi yine trafik zabıtası tarafından düzenlenecektir.

- SÜRÜCÜ BELGESİZ MOTORLU ARAÇ KULLANILIYORSA VEYA YETERSİZ SÜRÜCÜ BELGESİ İLE MOTORLU ARAÇ KULLANILIYORSA,
- SÜRÜCÜDE YAŞ KÜÇÜKLÜĞÜ VARSA
- SÜRÜCÜDE ALKOL VEYA AKIL SAĞLIĞI ŞÜPHESİ VARSA
- KAZAYA KARIŞAN ARAÇLARDAN BİRİ VEYA DAHA FAZLASI KAMU KURUMLARINA AİT İSE
- KAMU KURUMLARINA AİT EŞYADA ZARAR MEYDANA GELİRSE
- TRAFİK KAZASINDA SADECE 3NCÜ KİŞİLERE AİT EŞYALARA ZARAR GELİRSE
- KAZAYA KARIŞAN ARAÇLARDAN BİRİNİN VEYA BİRKAÇININ TRAFİK SİGORTASI YOK İSE
- TRAFİK KAZASI ÖLÜM VE / VEYA YARALANMA İLE SONUÇLANMIŞSA

Kusur Oranlarının Belirlenmesi

Her sürücünün sigorta şirketi, karşı tarafa verilen zararı sigortalının kusurları oranında ödeyecektir. Kazaya karışan araçlardan birinin trafik sigorta poliçesi olmaması durumunda, tarafların anlaşmalarına izin verilmeyecek ve kaza yerine trafik polisinin gelmesi beklenecektir. Yeni uygulamanın en önemli noktasını sorumluluk oranlarının taraflar ve sigorta şirketleri arasında anlaşmazlığa yol açmayacak şekilde tespit edilmesi oluşturmaktadır.

Kusur oranlarının belirlenmesinde sektörde bir standart oluşturulmuştur. Bu oranlar %50 ve %100 olarak belirlenmiştir.

Kusur oranları kazaya karışan sürücüler arasında değil, kazanın oluş şekli değerlendirilerek sigorta şirketleri tarafından belirlenecektir.

Kusur oranlarının belirlenmesi amacıyla Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen 35 adet kaza krokisi esas alınacak, şirketlerin hasar servislerinde çalışan elemanları, eksperler ve bu konuda işbirliği yapılacak uzmanlar da bu krokileri esas alacaklardır.

Kusur oranlarının sigorta şirketleri tarafından farklı olarak değerlendirilmeleri ve birbirlerinin kararlarına itiraz etmeleri durumunda, Hazine Müsteşarlığı tarafından yayımlanan genelgeye uygun olarak, şirketler arasındaki görüş ayrılığının çözümüne yönelik, şirketlerden tamamen bağımsız bir komisyon kurulacak ve bu komisyonun kararı her iki taraf için de bağlayıcı olacaktır.

Hazine Müsteşarlığı tarafından yayınlanan 28 Aralık 2007 gün ve 2007/27 sayılı genelge ve sürecin işlemesi

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu uyarınca, yalnız maddi hasara yol açan trafik kazalarında, tarafların kazanın oluş şeklinin kendilerince doldurulacağı tutanak üzerinde anlaşmaları halinde, tutanak aşağıdaki esaslara göre düzenlenecektir.

1. Taraflar, genelgenin ekinde yer alan “Maddi Hasarlı Trafik Kazası Tespit Tutanağı”nı (Tutanak) yine ekte yer alan açıklamalara göre doldurur ve imzalarlar.
2. Kazaya karışan tarafların tamamı tarafından imzalanmayan tutanaklar geçerli kabul edilmeyecektir.
3. İki den fazla motorlu aracın karıştığı trafik kazalarında veya gerek görüldüğünde, birden fazla form kullanılabilir. Düzenlenen tutanaklar fotokopi yoluyla çoğaltılabilir.
5. Bu şekilde düzenlenen tutanak, trafik zabıtasınca düzenlenen Trafik Kaza Tespit Tutanağı hükmündedir.
6. Tutanak ile beraber, araçlar kaza yerinden kaldırılmadan, mümkünse araçların fotoğrafları çekilir ve fotoğraflar tutanak ile beraber değerlendirilir.
7. Hak sahipleri, karşı tarafın Karayolu Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (Trafik Sigortası) poliçesini veya kendi araçlarının kasko sigortası poliçesini düzenleyen sigorta şirketine, yukarıdaki madde hükmüne uygun olarak doldurdukları tutanak ve varsa fotoğraflar ile başvuracaklardır.
8. Başvurulan sigorta şirketi, en geç bir sonraki iş günü sonuna kadar tutanağı ve varsa fotoğrafları elektronik ortamda Trafik Sigortaları Bilgi Merkezi'ne (TRAMER) iletir.

9. TRAMER, tutanağı ve varsa fotoğrafları, ilgili araçların trafik sigortasını ve varsa kasko poliçesini düzenleyen sigorta şirketlerine en geç bir sonraki iş günü sonuna kadar elektronik ortamda iletir.
10. Sigorta şirketleri, tutanak ve varsa fotoğrafların, TRAMER tarafından gönderilmesini takip eden üç iş günü içinde genelge ekinde yer alan kaza krokilerini de dikkate alarak %0, %50 ve %100 oranlarına göre sorumluluk değerlendirmesini yapar. Her bir şirket kendi sorumluluk değerlendirmesi sonucunu elektronik ortamda TRAMER'e iletir. Sigorta şirketlerinin, değerlendirme sonuçlarına elektronik ortamda gerçek zamanlı ulaşabilmelerini için gerekli alt yapı TRAMER tarafından oluşturulur.
11. Sigorta şirketlerince, yukarıdaki hükümler çerçevesinde varılan mutabakat, süresinde değerlendirmesini iletmeyen diğer şirketler için de bağlayıcıdır. İlgili şirketlerden birisi, sorumluluk değerlendirmesini yukarıda ki hükümlere uygun olarak TRAMER'e göndermesine rağmen, diğer şirketler, süresi içinde göndermemişler ise değerlendirme gönderen şirketin belirlediği sorumluluk oranları esas alınır.
12. TRAMER, iletilen değerlendirmelerde mutabakata varıldığını tespit ederse, bu çerçevede belirlenen sorumluluk oranlarını ilgili sigorta şirketlerine bildirir.
13. TRAMER tarafından 9 uncu maddeye göre yapılan gönderimi izleyen üç iş gününde, şirket değerlendirmelerinde farklı sonuçlara ulaşıldığının tespit edilmesi durumunda, tutanak ve varsa fotoğraflar genelgenin 17 nci maddesine göre TRAMER bünyesinde oluşturulan Tutanak Değerlendirme Komisyonuna (Komisyon) TRAMER tarafından sunulur. Komisyon, tutanağı ve varsa çekilen fotoğrafları inceleyerek sorumluluk oranlarını %0, %50 ve %100 oranları çerçevesinde kesin olarak belirler. Sonuç TRAMER aracılığıyla ilgili şirketlere elektronik ortamda bildirilir.
14. İlgili sigorta şirketi yukarıdaki maddeler kapsamında kendisine sorumluluk oranlarının iletilmesinin ve gerekli belgelerin tamamlanmasının ardından sekiz iş günü içinde tazminatı ödeyecektir. Kara Taşıtları Kasko Sigortasına ilişkin hükümler saklıdır.
15. TRAMER, hak sahiplerinin tutanak incelemesi başvurularının, hangi aşamada olduğunu internet üzerinden öğrenmelerini sağlayacak altyapıyı kurar.
16. Aşağıdaki hallerde trafik kazası tespit tutanağı trafik zabıtası tarafından düzenlenecektir.
- a. Sürücü belgesiz motorlu araç kullanılıyorsa veya yetersiz sürücü belgesi ile motorlu araç kullanılıyorsa,
 - b. Sürücüde yaş küçüklüğü varsa,
 - c. Sürücüde alkol veya akıl sağlığı şüphesi varsa,
 - d. Kazaya karışan araçlardan birinin veya daha fazlasının kamu kurumlarına ait ise,
 - e. Kamu kurumlarına ait eşyada zarar meydana gelirse,
 - f. Trafik Kazasında sadece 3 üncü kişilere ait eşyalara zarar gelirse,
 - g. Kazaya karışan araçlardan birinin veya birkaçının trafik sigortası yok ise,
 - h. Trafik kazası ölüm ve / veya bedeni zarar ile sonuçlanmışsa.
17. Genelge kapsamında, trafik kazalarında kusur değerlendirmesi yapmak üzere Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği (Birlik) Yönetim Kurulu Kararı ile TRAMER bünyesinde yeterli sayıda komisyon kurulur. Her komisyon biri başkan olmak üzere 3 üyeden oluşur.

Komisyonadaki başkan ve üyelerin yetkili olacakları bölgeler Birlik Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. Komisyon üyelerinin ücret ve sair mali hakları, TRAMER tarafından karşılanır. Komisyon çoğunlukla karar verir. Komisyon üyeleri çekimser oy kullanamaz. Oylamada eşitlik olması halinde komisyon başkanının oy kullandığı oran karara esas alınır. Komisyon gelen işleri en çok üç iş günü içinde sonuçlandırmak zorundadır.

18. Tutanak, tutanağın doldurulmasına ilişkin açıklamalar ve örnek tutanaklar, poliçe ile beraber sigorta şirketlerince ücretsiz olarak verilir.

19. Birlik ve TRAMER, internet sitelerinde tutanak ve doldurulmuş örnek tutanaklar yayınlar.

20. Genelge kapsamında ki gerekli altyapılar, ilgili kurumlarca 01 Nisan 2008 tarihinde, sistemin yürürlüğe girmesini sağlayacak şekilde hazırlanır.

21. Genelge 01 Nisan 2008 tarihinde yürürlüğe girer.

EKLER:

- Açıklamalar
- Tutanak
- Örnek tutanaklar
- Kaza Krokileri

AÇIKLAMALAR

AÇIKLAMALAR

Trafik sigorta poliçeleri ile birlikte verilecek ve 1 Nisan 2008 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek olan “Maddi Hasarlı Trafik Kazası Tespit Tutanağı”nın üzerinde yazılan uyarılara ilişkin açıklamalar ve tutanağın düzenlenmesinde dikkat edilecek hususlar, aşağıda örnekleri ile anlatılmıştır.

MADDİ HASARLI TRAFİK KAZASI TESPİT TUTANAĞI’NIN ÖN YÜZÜNDEKİ UYARILAR:

BU TUTANAK YALNIZ MADDİ HASARLA SONUÇLANAN KAZALARDAN SONRA KAZAYA KARIŞAN DİĞER SÜRÜCÜ VEYA SÜRÜCÜLERLE, KAZANIN OLUŞ ŞEKLİNİN TUTANAK İLE TESPİTİNDE ANLAŞILDIĞI TAKDİRDE DOLDURULACAKTIR.

DİKKAT!!! Aşağıdaki durumlarda bu tutanak DOLDURULMAYACAKTIR. Bu durumlarda **155** veya kaza mahalli Jandarma bölgesi ise **156** numaralı telefondan trafik zabıtasına haber veriniz.

SÜRÜCÜ BELGESİZ MOTORLU ARAÇ KULLANILIYORSA VEYA YETERSİZ SÜRÜCÜ BELGESİ İLE MOTORLU ARAÇ KULLANILIYORSA,

1.Kaza esnasında mutlaka karşı aracı kullanan sürücünün sürücü belgesi üzerinden işlem yapılmalı, farklı bir kişinin sürücü belgesi kabul edilmemelidir.

2.Kazaya karışan aracın sürücü belge sınıfı kontrol edilmelidir.

A.Sürücü belgesinin geçerli olabilmesi için

- Motorlu bisiklet kullananlar için “A1” sınıfı
- Motosiklet kullananlar için A2” sınıfı
- Otomobil, minibüs ve kamyonet kullanan kişilerin sürücü belgesi “B” sınıfı
- Kamyon kullananların “C” sınıfı
- Çekici kullananların “D” sınıfı
- Otobüs kullananların “E” sınıfı
- Lastik tekerlekli traktör kullananların “F” sınıfı
- İş makinesi türünden motorlu araç kullananların “G” sınıfı
- Hasta ve sakatların kullanabileceği şekilde özel imal edilmiş bir araç ise “H” sınıfı olmalıdır.

3. Sürücü belgelerinin, başka sınıfa ait sürücü belge sınıfını da kapsamı mümkündür.

- A2 Sınıfı sürücü belgesi ile A1,
- B Sınıfı sürücü belgesi ile F,
- C Sınıfı sürücü belgesi ile B ve F,
- D Sınıfı sürücü belgesi ile C, B ve F,
- E Sınıfı sürücü belgesi ile B, C, ve F sınıfı sürücü belgeleri ile kullanılan araçlar için de geçerlidir.

4.H sınıfı sürücü belgesi ile araç kullananların plakalarında bulunan işaret aşağıda gösterilmektedir.

Hasta ve sakatların kullanabileceği şekilde özel tertibatlı olarak, imal, tadil veya teçhiz edilmiş motosiklet veya otomobil türünden araçların plakalarında yandaki

işaret bulunmakta olup bu araçlar ancak H sınıfı sürücü belgeli kişiler tarafından kullanılabilir. Bu tip araçların farklı sürücü belgeli kişiler tarafından kullanılması kabul edilmemektedir.

5.“K” sınıfı sürücü belgesi, sürücü adaylarının alacağı sürücü belgesi sınıfına uyan araçları sürmeyi öğrenmeleri için verilmekte olup Maddi Hasarlı Trafik Kazası Tespit Tutanağı tutulmasında geçerli bir sürücü belgesi olarak kabul edilmemelidir.

6. Karayolları Trafik Kanunu Madde 27 uyarınca, şoför ve sürücüler nakil vasıtalarının sürülmesi sırasında ehliyetlerini yanlarında bulundurmaya ve bu kanunla belirlenmiş yetkililerin her isteğinde göstermeye mecburdurlar.

SÜRÜCÜDE YAŞ KÜÇÜKLÜĞÜ VARSA,

Sürücü ehliyeti geçerli bir ehliyet ise sorun yoktur. Ancak aracı kullananın gösterdiği sürücü belgesinin geçerliliği hakkında bir şüpheniz olduğu takdirde farklı bir kimlik isteyerek sürücü belgesindeki bilgilerle karşılaştırılmalı, adı, soyadı, doğum tarihi, doğum yeri gibi bilgilerin doğruluğu kontrol edilmelidir.

SÜRÜCÜDE ALKOL VEYA AKIL SAĞLIĞI ŞÜPHESİ VARSA,

Karayolları Trafik Kanunu Madde 31 uyarınca, uyuşturucu ve keyif verici maddelerle alkollü içki kullanmış olanlar, nakil vasıtası veya hareketli makine kullanamazlar. Bu kişiler zabıta nakil vasıtası kullanmaktan men olunurlar.

Sürücünün davranışlarından, konuşmasından ve ağız kokusundan alkollü olduğu ya da akli dengesinin bozuk olduğu izlenimi edinilirse, tutanak tutulmamalı ve derhal trafik zabıtası çağrılmalıdır.

KAZAYA KARIŞAN ARAÇLARDAN BİRİ VEYA DAHA FAZLASI KAMU KURUMLARINA AİT İSE,

Kazaya karışan araçlardan biri veya daha fazlası, askeri araç, belediye aracı veya başka resmi bir kuruma ait araç olabilir. Bu durumlarda da Maddi Hasarlı Trafik Kaza Tespit Tutanağı tutulmamalı ve trafik zabıtasına müracaat edilmelidir. Bir aracın kamu kurumuna ait olup olmadığı aracın **plakasından** veya **trafik tescil belgesinden** anlaşılır.

- Resmi araçlara takılan plakalarda zemin siyah, harf ve rakamlar beyaz,
- Resmi olmayan araçlara takılacak plakalarda, zemin beyaz, harf ve rakamlar siyah,
- Emniyet araçlarına takılacak plakalarda, zemin mavi, harf ve rakamlar beyaz,
- Büyükelçiliklerde görevli ve diplomatik muafiyeti olan kişilere ait araçlara takılacak plakalarda (CD, CC veya CM grupları) zemin beyaz, harf ve rakamlar yeşil renktedir.
- Taşıt kanununa göre kişiye ve emre tahsis edilen araçların plakaları da koyu kırmızı zemin üzerine sarı madeni dörtlü rakam grubundan oluşur.

Örnek:

Resmi olmayan araçlara takılacak plakalar:
Zemin beyaz, harf ve rakamlar siyah

Kişiye ya da emre tahsis edilen araç plakası:
Koyu kırmızı zemin üzerine sarı madeni dörtlü rakam grubu

KAMU KURUMLARINA AİT EŞYADA ZARAR MEYDANA GELİR İSE,

Kamuya ait bariyerlere, elektrik direklerine, köprü ayaklarına, binalara, trafo vb. eşya ve tesislere çarparak zarar verme durumunda Maddi Hasarlı Trafik Kaza Tespit Tutanağı tutulmaz, trafik zabıtasına haber verilir.

TRAFİK KAZASINDA SADECE 3NCÜ KİŞİLERE AİT EŞYALARDA ZARAR MEYDANA GELİR İSE,

Sigortalının aracı ile başka bir araca zarar vermeksizin üçüncü bir kişiye ait eşya veya binaya zarar vermesi durumunda da Maddi Hasarlı Trafik Kaza Tespit Tutanağı tutulamaz. Örneğin, sigortalı araç sürücüsünün direksiyon kontrolünü kaybederek bir beyaz eşya mağazasının vitrinine çarpması sonucu oluşan zararlar için tutanak tutulmamalı, trafik zabıtasına haber verilmelidir.

KAZAYA KARIŞAN ARAÇLARDAN BİRİNİN VEYA BİRKAÇININ TRAFİK SİGORTASI YOK İSE

Karayolları Trafik Kanunun 51nci maddesi uyarınca, motorlu taşıt, hareketli makine veya lastik tekerlekli traktör sahipleri, bunların varsa römorklarının kullanılmasından üçüncü şahıslar aleyhine doğacak zararları temin etmek üzere, mali mesuliyet sigortası akdine mecburdurlar.

- Trafik poliçeleri, trafik zabıtası tarafından istendiğinde gösterilmek üzere araç üzerinde bulundurulması zorunlu belgelerdendir,
- Bir kaza anında karşı aracın trafik poliçesi görülmeli ve bir fotokopisi alınmalıdır,
- Taraflardan birinin trafik poliçesi bulunmadığı takdirde Maddi Hasarlı Trafik Kaza Tespit Tutanağı tutulamaz,
- Araçların kasko sigortalarının olması bu durumu değiştirmez. Kazaya karışan tüm araçların mutlaka kaza tarihi itibarıyla geçerli bir trafik poliçesi bulunmalıdır,
- Sigortalılar şirketlerine kasko poliçelerinden müracaat etmek isteseler dahi Maddi Hasarlı Trafik Kaza Tespit Tutanağı düzenleyebilmeleri için mutlaka kazaya karışan tarafların geçerli trafik poliçelerinin bulunması zorunludur,
- Araçların trafik poliçelerinin olmadığı tespit edildiği takdirde, sürücülere 2008 yılı itibarıyla 55.00.-YTL para cezası kesilmekte ve araç trafikten men edilmektedir. Kazaya karışan araçların geçerli bir trafik poliçesi olmaması durumunda, sürücünün yeni bir trafik poliçesi düzenleme girişimine asla müsaade edilmemeli ve bu durum hakkında trafik zabıtası ve sigorta şirketine bilgi verilmelidir.

TRAFİK KAZASI ÖLÜM VE / VEYA YARALANMA İLE SONUÇLANMIŞ İSE,

Kaza sonucu, gerek araç içindeki sürücü veya yolcuların gerekse araç dışındaki üçüncü şahısların yaralanmasına neden olunmuş ise Maddi Hasarlı Trafik Kaza Tespit Tutanağı tutulamaz ve yaralılar için gerekli ilk yardım önlemleri alınarak derhal trafik zabıtasına haber verilir.

MÜMKÜN OLAN DURUMLARDA ARAÇLAR KAZA YERİNDEN KALDIRILMADAN ÖNCE FARKLI AÇILARDAN FOTOĞRAFLARI ÇEKİLMELİDİR

- Kazaya karışan araçları yerinden oynatmadan çeşitli açılardan fotoğrafları çekilmelidir. Bu amaçla günümüzde sıklıkla kullanılan cep telefonlarından veya varsa dijital fotoğraf makinelerinden yararlanmak mümkündür.
- Araçların kaza yerinden çekilmeden önceki pozisyonlarının tespiti için tekerlek yerlerinin işaretlenmesi de şirket tarafından gönderilecek uzmanların delil tespitinde önem kazanacaktır. Bu amaçla trafik kaza çantasında bulunan tebeşirden veya farklı bir işaretleme aracından faydalanılabilir.

- Bu tespitler kaza sonrası kusur durumunun belirlenmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

TUTANAKLARIN BİR SURETİ, FOTOĞRAFLARLA BERABER KARŞI TARAFIN TRAFİK SİGORTA POLİÇESİNİ TANZİM EDEN SİGORTA ŞİRKETİNE GÖNDERİLMELİDİR. HASAR İÇİN KASKO POLİÇESİNDEN TAZMİNAT TALEP EDİLECEK İSE EVRAKLAR ARACIN KASKO SİGORTASI POLİÇESİNİ TANZİM EDEN SİGORTA ŞİRKETİNE ULAŞTIRILMALIDIR

ÖRNEK OLAY :1

A ŞİRKETİNDEN TRAFİK SİGORTALI
ARAÇ

B ŞİRKETİNDEN TRAFİK SİGORTALI
ARAÇ

**A SİGORTA ŞİRKETİNE
BAŞVURULMALI
MADDİ HASARLI TRAFİK KAZA TESPİT
TUTANAĞI VE FOTOĞRAFLAR
TESLİM EDİLMELİ**

**B SİGORTA ŞİRKETİNE
BAŞVURULMALI
MADDİ HASARLI TRAFİK KAZA TESPİT
TUTANAĞI VE FOTOĞRAFLAR
TESLİM EDİLMELİ**

- BU DURUM TARAFLARIN KUSUR ORANLARI HAKKINDA BİR FİKİRLERİ OLMAMALARI YA DA KUSUR ORANLARININ %50 OLDUĞU DURUMLAR İÇİN GEÇERLİDİR
- TARAFLARDAN BİRİNİN %100 KUSURLU OLMASI DURUMUNDA, **KUSURLU OLANIN KARŞI TARAF SİGORTA ŞİRKETİNE BAŞVURUDA BULUNMASI GEREKLİ DEĞİLDİR.**

HER İKİ TARAFIN GEÇERLİ BİR TRAFİK SİGORTA POLİÇESİ OLDUĞU TAKDİRDE, KENDİ ŞİRKETLERİNE KASKO SİGORTALARINDAN DA BAŞVURMALARI VE RÜCU İŞLEMLERİNİN SİGORTA ŞİRKETLERİ TARAFINDAN YÜRÜTÜLMESİ DE BİR SEÇENEK OLARAK MÜMKÜNDÜR.

ÖRNEK OLAY: 2

A ŞİRKETİNDEN KASKO SİGORTALI
ARAÇ

B ŞİRKETİNDEN TRAFİK SİGORTALI
ARAÇ

A SİGORTA ŞİRKETİNE
BAŞVURULMALI
MADDİ HASARLI TRAFİK KAZA TESPİT
TUTANAĞI VE FOTOĞRAFLARI
TESLİM EDİLMELİ

B SİGORTA ŞİRKETİNE
BAŞVURULMALI
MADDİ HASARLI TRAFİK KAZA TESPİT
TUTANAĞI VE FOTOĞRAFLARI
TESLİM EDİLMELİ

- “A” SİGORTA ŞİRKETİNDEN KASKO SİGORTALI ARAÇ SAHİBİ ARACININ HASARINI KASKO POLİÇESİNİN YAPAN SİGORTA ŞİRKETİNDEN TALEP ETMESİ DURUMUNDA “A” SİGORTA ŞİRKETİNE BAŞVURACAK.
- “B” SİGORTA ŞİRKETİNDEN TRAFİK SİGORTALI ARAÇ SAHİBİ, KAZADA KUSURSUZ OLDUĞU TAKDİRDE, HASARINI “A” SİGORTA ŞİRKETİNDEN TALEP ETMEK ÜZERE BELGELERİNİ “A” SİGORTA ŞİRKETİNE TESLİM EDECEKTİR.
- “B”ARACI %50 VEYA %100 ORANINDA KUSURLU İSE, “A” SİGORTA ŞİRKETİ “A” ARACINA KASKODAN TAZMİNATINI ÖDEYİP KUSURU ORANINDA “B” SİGORTA ŞİRKETİNE RÜCU EDECEKTİR.

İKİDEN FAZLA ARACIN KARIŞTIĞI TRAFİK KAZALARINDA BİRDEN FAZLA FORM KULLANILABİLİR. BU DURUMDA HER BİR FORM TÜM SÜRÜCÜLER TARAFINDAN İMZALANMALIDIR. İMZALAR İÇİN FORMUN ALT TARAFINDAKİ BOŞ ALAN KULLANILABİLİR.

Form olarak, TSRŞB tarafından bastırılan ve trafik poliçeleri ile birlikte verilen belgeler kullanılmalıdır. Orijinal formların bulunamadığı ya da birden fazla aracın kazaya karışması sonucu elde edilen formların yetersiz kalması durumunda, fotokopi kullanarak bu formları çoğaltmak mümkündür. Bununla beraber orijinal formların kendinden kopyalı olduğu unutulmamalı ve tarafların imzalayarak birbirlerine verdikleri formların içeriklerinin aynı olmasına dikkat edilmelidir. Tarafların ellerindeki formların birbirinden farklı olması durumunda bu tutanaklar geçerli sayılmayacaktır.

- Form üzerindeki imzalar mutlaka aracı kullanan sürücüler tarafından imzalanmalı, başka biri tarafından imzalanmamalıdır. Yasal bir takip sonucu imza inkarında bulunulması ve bu hususun ispatlanması durumunda yalan beyan nedeniyle ilgili kişiler hakkında suç duyurusunda bulunulması gerekmektedir.

MADDİ HASARLI TRAFİK KAZA TESPİT TUTANAĞININ DOLDURULMASI

- Öncelikle kazaya karışan araçların kaza yerinden götürülmeden farklı açıdan fotoğrafları çekilmelidir.
- Araçların çarpışma esnasında zarar verdikleri başka yerler varsa buraların da fotoğrafları çekilmeli ve tutanakta belirtilmelidir.
- Kaza yeri ve araçların grafikte çizilecek konumu belirlendikten sonra araç trafiğe engel olmayacak emniyetli bir bölgeye çekilmelidir.
- Tarafların Maddi Hasarlı Trafik Kazası Tespit Tutanağı tutmalarına ilişkin gerekli bilgi ve belgelerin tamam olduğu, kazaya karışanlar arasında bir uyuşmazlık olmadığı ve aralarında anlaşma iradelerini gösterdikleri takdirde ilgili tutanağın doldurulmasına başlanabilir.

TUTANAĞIN 1 NUMARALI KAZA TARİHİ ALANININ DOLDURULMASI

Kaza tarihi bölümünde kazanın meydana geldiği tarih, saat bölümünde ise kazanın meydana geldiği saat yazılmalıdır.

1.Kaza Tarihi	Saat
22 MART 2008	14.25

TUTANAĞIN 2 NUMARALI KAZA YERİ ALANININ DOLDURULMASI

Kazanın olduğu yerin doğru adresi öğrenilip formdaki 2 numaralı alana yazılmalıdır. Kaza sonrası olay yerine gelecek inceleme ekiplerinin bu adresi kolayca bulması ve farklı yerlere gitmemeleri gerekir.

2- Kaza Yeri	İl: İstanbul	Mahalle:Halide Edip Adıvar
	İlçe:Şişli	Cadde:Ergenekon
	Semt:Pangaltı	Sokak:Kutlubey

TUTANAĞIN 3 NUMARALI GÖRGÜ TANIKLARI ALANININ DOLDURULMASI

Sigortalının haklarını savunmak ve gerektiğinde kusur itirazlarında bulunabilmek için kazayı gören ve gerektiğinde tanık olarak gösterebilecek bir kişinin adı soyadı, adresi ve telefon numarası 3 numaralı bölüme yazılmalıdır

3-Görgü Tanıkları

Adı Soyadı	Adresi	Tel.No
Zeliha YILDIRIM	Halide Edip Adıvar Mah.Kutlubey Sok.No:4/5 Şişli-İSTANBUL	0212 3240540

TUTANAĞIN 4 NUMARALI SÜRÜCÜ BİLGİLERİ ALANININ DOLDURULMASI

Adı Soyadı:

The image shows two sides of a Turkish Driving License (Sürücü Belgesi). The front side (left) features a photo of a young man, the name 'BAKIRKÖY', the date of issue '04.06.2003', and the class 'B'. The reverse side (right) contains medical history, date of birth, and other personal information. Arrows point from the text 'Adı Soyadı:' to the name field on the front side, and from 'Sınıf (Class) B' to the class field on the front side.

Sınıf (Class) B

Sürücü Belge No:.....

Alındığı Yer(İl/İlçe): BAKIRKÖY

Sürücü bilgileri ehliyet üzerindeki bilgilere bakılarak eksiksiz ve değiştirilmeden aynen yazılmalıdır. Ehliyette sürücünün T.C. Kimlik Numarası yazılı olmadığı durumlarda sürücünün kendisinden öğrenilmeli ve ilgili bölüm doldurulmalıdır.

Sürücü Belge No: Bu numaranın yazılması çok önemlidir. Sürücü belgesinin sahte olup olmadığı, sürücünün aldığı cezalar vb. hususlar için trafik kayıtları bu numaradan kontrol edilmekte olup kesinlikle boş bırakılmamalıdır.

Ehliyet sürücü sınıfı: Ehliyette belirtilen sınıf yazılmalıdır. Kazaya karışan aracın sürücüsü o aracı kullanabilmek için geçerli ehliyet sürücü sınıfına sahip olmalı, aksi takdirde o sürücü hakkında sürücü belgesiz araç kullanma işlemi yapılmalı ve tutanak tutulmamalıdır.

Adres: Bu bölüme sürücünün kaza esnasında ikamet ettiği son ve geçerli adres yazılmalıdır.

Telefon no: Bu bölüme öncelikle sürücünün ismine kayıtlı bir GSM telefonu varsa bu numara, yoksa kendisine ulaşabilecek başka bir telefon numarası yazılmalıdır.

SÜRÜCÜLERİN EHLİYET FOTOKOPİLERİNİN TUTANAĞA EKLENMESİ UNUTULMAMALIDIR.

TUTANAĞIN 5 NUMARALI ARAÇ BİLGİLERİ ALANININ DOLDURULMASI

Bu bölüm, kaza geçiren aracın motorlu araç tescil belgesinden doldurulmalıdır.

Marka ve Modeli: Kazaya karışan karşı aracın marka ve modeli yazılır.

Plaka : Kazaya karışan aracın plakası yazılır. Aracın üzerindeki plaka ile motorlu araç trafik belgesi ve motorlu araç tescil belgesi (ruhsat) üzerinde de aynı plaka yer almalıdır.

Kullanım Şekli: Kazaya karışan aracın kullanım şekli hususi veya ticari olabilir. Bir aracın hususi veya ticari olup olmadığı motorlu araç trafik belgesi ve motorlu araç tescil belgesi (ruhsat) incelenerek anlaşılabilir.

Motorlu araç tescil belgesi (ruhsat) aracın sahibinin kim olduğunu gösterir. Aracın gerçek kişi veya tüzel kişi ya da resmi bir kuruluşa ait olup olmadığı bu belgeden sorgulanabilir.

Bu belge dışında motorlu araç trafik belgesi (ruhsat) üzerinden de aracın kullanım şekli hakkında bilgi sahibi olunabilir.

Kaza tespit tutanağı ile birlikte motorlu araç trafik belgesi ve motorlu araç trafik tescil Belgesi (ruhsat) fotokopilerinin de alınması unutulmamalıdır.

ÖRNEK : Motorlu Araç Trafik Tescil Belgesi

Kullanım Şekli:HUSUSİ OTO

Aracın Markası ;HYUNDAİ

Modeli: 2005

Plaka No: 34 BB 0235

Aracın Sahibi: Onur BAŞAR

MOTORLU ARAC TESCİL BELGESİ
REGISTRATION FORM OF MOTOR VEHICLES

VERİLENİ İL: İSTANBUL / GÜNGÖREN

TESCİL TARİHİ: 06.06.2005

ARACIN NO: 34 BB 0235

MARKA: HYUNDAI

MODEL: GETZ 1.3 GLS HY KLM

RENK: AY GRI

MOTOR NO:

SAĞI NO:

NET ASKILIK: 1072

YATAY BAKIŞ: 04

AYAKLI YAKIT GÖRÜŞÜ: 04

BÖLÜMSEL YATAY BAKIŞ: 04

KATILIM NO:

MOTORLU GEÇİT: 85

BÖLÜMSEL BAKIŞ: 1341

REALİTE: 04

YATAY BAKIŞ: 04

BÖLÜMSEL BAKIŞ: 04

KATILIM NO:

TAKRİMİTİ: 04

TAKRİGRAF: 04

İkametgah Adresi

ARACIN SAHİBİ

AD ve SOYAD: Onur BAŞAR

DOĞUM YERİ/VİLE: ...

DOĞUM TARİHİ: ...

İKAMETGAH ADRESİ: ...

ARACIN ÜZERİNDE BAK VE MONTAJATI BULUNANLAR

NOTER

SAĞI: ...

YATAY BAKIŞ: ...

BÖLÜMSEL BAKIŞ: ...

KATILIM NO: ...

AB. NO: ...

ÖN SAYFA

ARKA SAYFA

TUTANAĞIN 6 NUMARALI TRAFİK SİGORTASI POLİÇE BİLGİLERİ ALANININ DOLDURULMASI

Sigortalının Adı Soyadı: Buraya trafik poliçesinin düzenlendiği araç sahibinin adı ve soyadı yazılır. Araç sahibi gerçek veya tüzel bir kişi olabilir. Trafik poliçeleri aracın sahibi adına kesildiği için bu aracın trafik tescilinde gösterilen sahibi ile poliçede gösterilen sahibinin aynı isimler olmasına dikkat edilmelidir.

T.C.Kimlik No: Sigortalının T.C.Kimlik Numarası buraya yazılmalı, araç tüzel kişiliğe ait ise vergi numarası yazılmalıdır.

Sigorta Şirketinin Ünvanı: Kazaya karışan araçların poliçelerinin düzenlendiği sigorta şirketlerinin adı yazılır. Kazaya karışan kişi kendini kusursuz veya %50 kusurlu olarak görüyorsa kendi şirketine değil karşı aracın trafik poliçesini düzenleyen sigorta şirketine başvuracak ve tazminatını oradan alacaktır. Bazı durumlarda karşı aracın şirketi ile sigortalının şirketi aynı olabilir. Bu durumda da tazminat taleplerinde, sigorta şirketine kazaya karışan karşı aracın trafik poliçesi verilmelidir. Diğer yandan sigortalının %100 kusurlu olduğu ve hasar tazminatı almak için trafik poliçesi yerine kasko sigortasından faydalanılmak istendiği durumlarda da sigortalı kendi şirketine kasko poliçesi ile başvurabilir.

ÖNEMLİ NOT: Kazadan sonra hasar tazminat talebinde bulunacak olan araç sürücüsünün derhal karşı aracın trafik poliçesini düzenleyen sigorta şirketine telefon etmesi ve hasar ihbarında bulunması gerekmektedir. Bu şekilde hasar ihbarında bulunulmadan araçlar kaza bölgesinden çekilmemeli, sigorta şirketi tarafından verilecek direktifler doğrultusunda hareket edilmelidir. Şirketin gerek görmesi durumunda, kaza mahalline göndereceği uzmanlar gerekli incelemeleri yapacak ve kaza hakkında istenilen bilgi ve belgeleri toplayacaktır.

Acente No: Trafik poliçesini düzenleyen acente numarasıdır.

Poliçe No: Şirketler trafik poliçesini düzenlerken farklı şekillerde poliçe numaraları vermektedir. Bu numara ilgili bölüme doğru ve eksiksiz olarak yazılmalı ve hasar ihbarı esnasında karşı aracın sigorta şirketine bildirilmelidir.

TRAMER Belge No: TRAMER tarafından poliçe düzenlenirken verilen numara olup mutlaka eksiksiz olarak yazılmalıdır. TRAMER kayıtlarına aykırı bir poliçe olduğu takdirde hasar tazminatı ödenmeyecektir.

Poliçenin Başlangıç-Bitiş Tarihi: Poliçenin geçerli olabilmesi için kaza, poliçe üzerinde yazılı tarih ve saat içersinde meydana gelmiş olmalıdır. Kazanın meydana geldiği tarih-saat-poliçe başlangıç ve bitim tarihlerini kapsamıyorsa bu poliçe geçersizdir ve hasar tazminatı ödenmez.

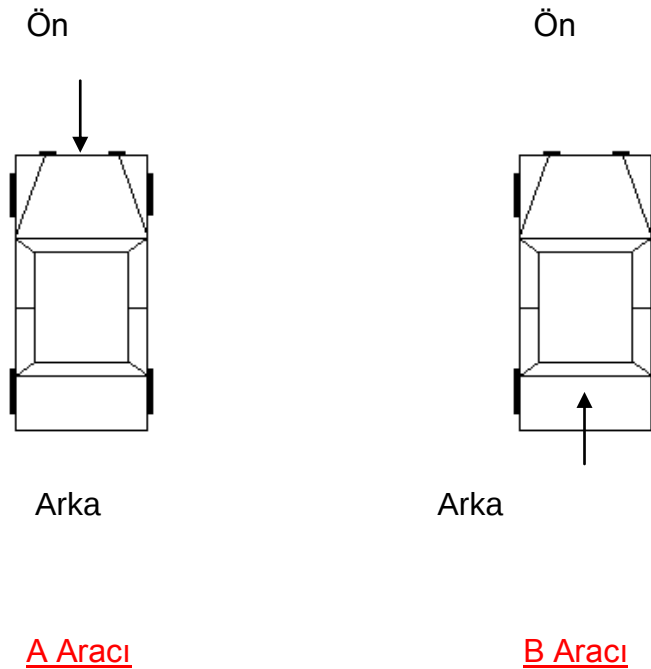
ÖNEMLİ NOT: Trafik poliçesi olmayan ya da süreleri biten bazı araç sahiplerinin kazadan sonra poliçe düzenletmeleri mümkündür. Bu duruma asla müsaade edilmemeli, derhal trafik zabıtasına haber verilmelidir. Şirketler tarafından yapılan araştırmada böyle bir durum tespit edildiği takdirde hasar tazminatı ödenmeyecektir.

TUTANAĞIN 7 NUMARALI ALANININ DOLDURULMASI, ARACIN İLK DARBE ALDIĞI YERİN BİR OK İLE GÖSTERİLMESİ

Aracın ilk darbe aldığı yeri bir ok ile gösteriniz: Bu bölümde gösterilen araç krokileri üzerinde kazaya karışan araçların ilk aldıkları darbe noktası bir ok ile işaretlenmelidir.

Bu noktaların doğru işaretlenmesi, ilk darbe dışındaki darbelerin işaretlenmemesi gerekir. Eksper ve uzmanlar bu ilk darbe noktasına göre araçların kusur oranları hakkında bir fikir sahibi olabilmeleri için çizilecek işaretler kazanın taslağı ve sürücü görüşleri ile uyum sağlamalıdır.

ÖRNEK:

Örnekte görüldüğü gibi darbe alan noktaların incelenmesinden, A aracının B aracına arkadan çarptığı anlaşılmaktadır.

TUTANAĞIN 8 NUMARALI ALANINDAKİ UYGUN ASLİ KUSURLARIN İŞARETLENMESİ

TRAFİK KAZALARINDA SÜRÜCÜ KUSURLARININ TESPİTİ VE ASLİ KUSUR SAYILAN HALLER

Uygun kutucuklara (x) işareti koyunuz: Bu bölümde, trafik kazalarında sürücü kusurlarının tespiti ve 15 adet asli kusurlu sayılan hallere yer verilmiş olup bu kutucukları doldurmak zorunlu değildir. Ancak kazanın oluş şekli burada yazılı asli trafik kusurlarına uyuyor ve taraflar bu konuda anlaşıyorlarsa uygun olan kutucuk işaretlenmelidir.

A veya B aracının bulunduğu kutucuklardan birinin işaretlenmesi durumunda kutucuğu işaretlenen araç sürücüsü asli kusurlu olacak ve %100 kusurlu sayılacaktır.

A ve B araçlarının bulunduğu kutucuklardan her iki taraftaki kutucukların işaretlenmesi durumunda kusur oranlarının %50 olduğu kabul edilir.

Ancak araçların aldıkları darbeler, kaza krokisi ve beyanlar ile bu işaretlenen kusurlar arasında bir çelişki olmamalıdır. Sigorta şirketleri, tutanak, araçlar üzerindeki darbeler ve sürücülerin beyanları ile olay yerindeki incelemeleri değerlendirecek ve kusur oranlarını buradan elde ettikleri bulgulara göre belirleyeceklerdir.

A	8- Uygun Kutulara (x) İşareti Koyunuz	B
	Kırmızı ışık ihlalde bulunmak	
	Taşıt giremez işareti bulunan karayoluna girmek	
	Karşı yönden gelen trafiğin kullandığı yola girmek	
	Geçme yasağı (sollama yasağı) olan yerde geçiş yapmak	
	Kavşakta geçiş önceliğine uymamak	
	Yetkili memurun dur işaretinde geçmek	
X	Aynı istikamette ve aynı şeritte giderken önündeki araca arkadan çarpmak	
	Sağa dönüş kurallarına uymamak	
	Sola dönüş kurallarına uymamak	
	Geri manevra kurallarına uymamak	
	Geçme (sollama) kurallarına uymamak	
	Geçiş önceliğine uymamak	
	Park etme kurallarına uymamak	
	Duraklama Kurallarına uymamak	
	Kurallara uygun olarak park edilmiş araca çarpmak	
km/s	Hız Durumu	km/s
m.	Tespit edildi ise fren izi uzunluğu	m.

Yukarıdaki darbe örneğinde görüldüğü gibi A aracı B aracına arkadan çarpmıştır. Bu durumda A sütununda yer alan “aynı istikamette ve aynı şeritte giderken önündeki araca

arkadan çarpmak” asli kusuru olduğu için A kutusu işaretlenebilir ve A Aracı %100 asli kusurlu gösterilebilir.

Son iki satıra ise tespit edildiği takdirde araçların hız durumu ile fren uzunlukları yazılmalıdır. Taraflar bu bilgileri tespit edebilirlerse yine kusur oranlarının belirlenmesinde önemli bir belge sunmuş olacaktırlar.

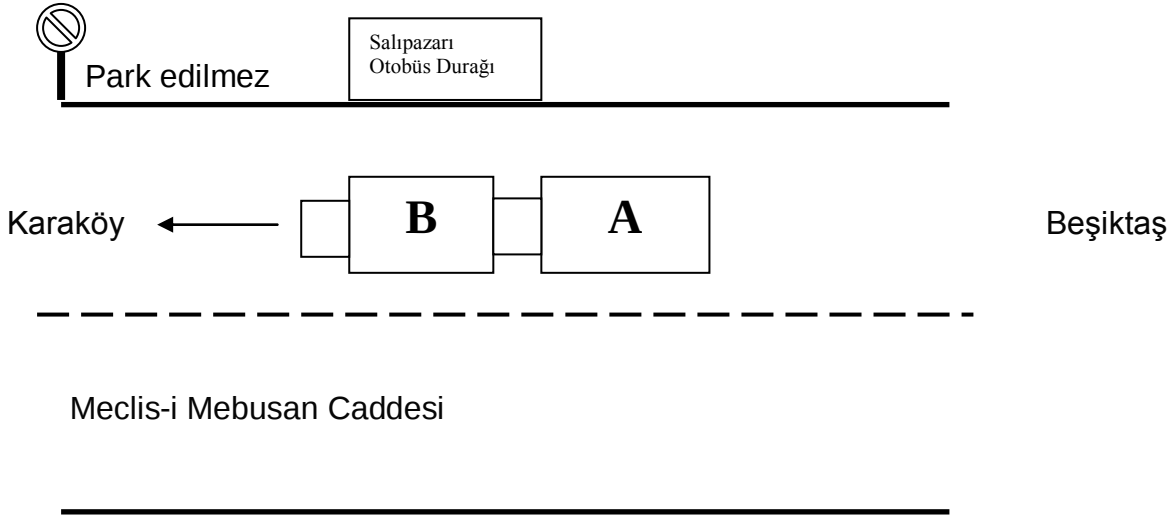
TUTANAĞIN 9 NUMARALI ALANINDA YER ALAN TASLAK BÖLÜMÜNÜN DOLDURULMASI

Çarpışma yerinin ve anının taslağını çiziniz: Çarpışma yerinin ve anının doğru ve düzgün çizilmesi büyük önem taşımaktadır.

Taslak üzerinde cadde ve sokak isimleri açıkça belirtilmeli, araçların gittikleri yönler işaretlenmeli, yol çizgileri çizilmelidir.

Kusur oranının belirlenmesi için önem taşıyan trafik işaretleri ile kazanın olduğu yeri tespit edebilmek için yakınında bulunan banka, mağaza vb kuruluşlar, taslak üzerinde gösterilmelidir

Araçların birbirlerinden ayırt edilebilmesi için A ve B aracı olarak işaretlenmeli kusur oranında hata yapılmasına neden olunmamalıdır.

TUTANAĞIN 10 NUMARALI ALANINDA YER ALAN SÜRÜCÜ GÖRÜŞLERİNİN DOLDURULMASI

Sürücü Görüşleri; Bu bölüm her iki araç sürücüsü tarafından doldurulmalı ve kazanın nasıl olduğuna ilişkin bilgiler verilmelidir. Bu bilgilerin çelişkili olması durumunda taraflar arasında bir anlaşma olmadığı düşünülür ve kusur oranlarının belirlenebilmesi için ilgili sigorta şirketi tarafından daha ayrıntılı bir araştırma yapılır.

ÖRNEK:

A Sürücüsü görüşü,

34 BB 0235 plakalı aracım Beşiktaş istikametinden Karaköy istikametine gitmekte iken önümde aniden duran 34 EPY 68 plakalı Renault marka hususi araca arkadan çarptım. Tamponum ve farlarım zarar gördü.

B Sürücüsü görüşü,

34 EPY 68 plakalı Renault marka aracım Beşiktaş'tan Karaköy'e giderken yola aniden çıkan yayaya çarpmamak için frene bastım. Bu esnada arkamdan beni takip etmekte olan sürücü Onur Başar, idaresindeki 34 BB 0235 plakalı Hyundai marka hususi aracıyla benim aracıma çarptı. Benim aracımın tamponu, arka stop lambaları zarar gördü.

Yukarıdaki beyanlardan da anlaşıldığı gibi A aracının B aracına arkadan çarptığı ve bu hususta iki tarafın da aynı görüşte olduğu açıkça anlaşılmaktadır.

TUTANAĞIN 11 NUMARALI ALANINDA YER ALAN SÜRÜCÜLERİN İMZALARI ALANININ DOLDURULMASI

Sürücülerin İmzaları: Kazaya karışan sürücülerin tutanağın en altında yer alan bölümü mutlaka imzalamaları ve beyanların doğruluğunu onaylamaları gerekmektedir.

Sürücüler dışında tutanağın başka kimseler tarafından imzalanmasına kesinlikle müsaade edilmemelidir. Bu bölümün tutanakta yer alan ve açık kimliği yazılı araç sürücülerinden başka kimselerin imzalaması durumunda tutanak geçersiz sayılır.

Kaza incelemeleri esnasında tarafların kusur durumuna itirazları ve imzalarını inkar etmeleri durumunda bu husus ispatlanırsa suç işlenmiş olur ve **YALAN BEYAN** nedeniyle konu savcılığa intikal eder.

***MADDİ HASARLI
TRAFİK KAZASI
TESPİT TUTANAĞI
FORMU VE FORMUN
DOLDURULMUŞ
ÖRNEĞİ***

MADDİ HASARLI TRAFİK KAZASI TESPİT TUTANAĞI

**SIGORTA VE REASURANS
ŞİRKETLERİ BİRLİĞİ**

1	Kaza Tarihi	Saat

2	İl:	Mahalle:
	İlçe:	Cadde:
	Semt:	Sokak:

3. Görgü Tanıkları		
Adı Soyadı	Adresi	Tel No:

ARAC A		A	8- Uygun Kutulara (x) İşareti Koyunuz	B	ARAC B	
4 Sürücü Bilgileri			Kırmızı ışık ihlalinde bulunmak		4 Sürücü Bilgileri	
Adı Soyadı:			Taahhüt giremez işareti bulunan karayoluna girmek		Adı Soyadı:	
T.C. Kimlik No:			Karşı yönden gelen trafiğin kullandığı yola girmek		T.C. Kimlik No:	
Sürücü Belge No. Ve Sınıfı:			Geçme yasağı (sollama yasağı) olan yerde geçiş yapmak		Sürücü Belge No. Ve Sınıfı:	
Alındığı Yer (il/ilçe):			Kavşakta geçiş önceliğine uymamak		Alındığı Yer (il/ilçe):	
Adres:			Yetkili memurun dur işaretinde geçmek		Adres:	
			Aynı istikamette ve aynı şeritte giderken önündeki araca arkadan çarpmak			
Tel No:			Sağa dönüş kurallarına uymamak		Tel No:	
5 Araç Bilgileri			Sola dönüş kurallarına uymamak		5 Araç Bilgileri	
Marka ve Modeli:			Gerçek manevra kurallarına uymamak		Marka ve Modeli:	
Plaka:			Geçme (sollama) kurallarına uymamak		Plaka:	
Kullanım Şekli:			Geçiş önceliğine uymamak		Kullanım Şekli:	
6 Trafik Sigortası Poliçe Bilgileri			Parketme kurallarına uymamak		6 Trafik Sigortası Poliçe Bilgileri	
Sigortalının Adı Soyadı:			Duraklama kurallarına uymamak		Sigortalının Adı Soyadı:	
T.C. Kimlik No:			Kurallara uygun olarak park edilmiş araca çarpmak		T.C. Kimlik No:	
Sigorta Şirketinin Ünvanı:		km/s	Hız Durumu	km/s	Sigorta Şirketinin Ünvanı:	
Acente No:		m	tespit edildi ise fren izi uzunluğu	m	Acente No:	
Poliçe No.:					Poliçe No.:	
TRAMER Belge No:					TRAMER Belge No:	
Poliçenin Başlangıç-Bitiş Tarihi:					Poliçenin Başlangıç-Bitiş Tarihi:	
7 Aracın ilk darbe aldığı yeri bir ok (→) ile gösteriniz.					7 Aracın ilk darbe aldığı yeri bir ok (→) ile gösteriniz.	
		ön		ön		
		arka		arka		

9 Çarpışma yerinin ve anının taslağını çiziniz.

[illegible]

MADDİ HASARLI TRAFİK KAZASI TESPİT TUTANAĞI

TÜRKİYE
SİGORTA VE REASÜRANS
ŞİRKETLERİ BİRLİĞİ

1. Kazı Tarihi: 22.04.2008
Saat: 14:25

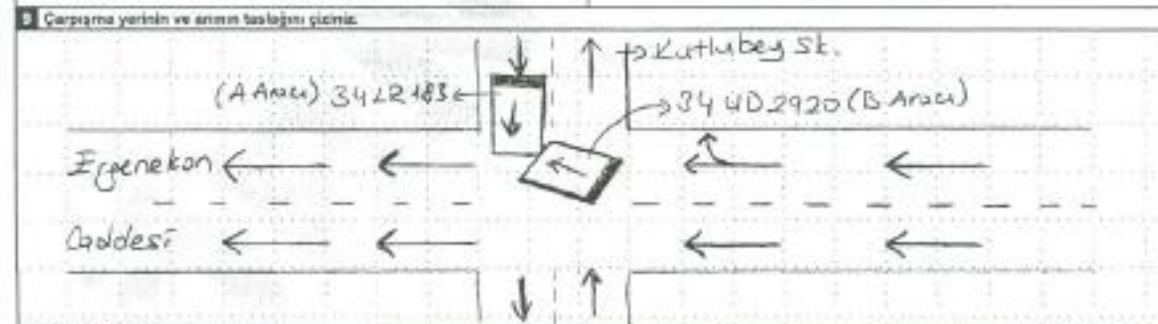
2. Kazı Yeri: İ: İSTANBUL
İlçe: SİELİ
Semt: PAZARLTI

Mahalle: HALİDE EDİP ADINAR
Caddesi: ERGENEKON
Sokak: KUTUBAY

3. Görgü Tanıkları

Adı Soyadı: Halide Edip Adınar
Adresi: Halide Edip Adınar Mah. Kutubay Sk. No: 415 SİELİ-İSTANBUL
Tel No: 0212-324-0000

ARAÇ A	A	B- Uygun Kutulara (X) İşareti Yapınız	B	ARAÇ B
1. Sürücü Bilgileri		Kırmızı ışık altında bulunmak		1. Sürücü Bilgileri
Adı Soyadı: Ali		Taahhüt altına girerek bulunan kaza yerine girmek		Adı Soyadı: MEHMET
T.C. Kimlik No: 6391-00000		Kazı yoldan geçen trafik kuralı: yola girerek		T.C. Kimlik No: 563-00000
SÜRÜŞ Belge No. Ve Sınıfı: 46747-8		İzlemeye geçiş (sola/ sağa/ ileri/ geri) geçiş		SÜRÜŞ Belge No. Ve Sınıfı: 45931-8
Alındığı Yer (İlçe): İSTANBUL / BAKIRKÖY		Kavşakta geçiş önceliğine uyumlamak		Alındığı Yer (İlçe): İSTANBUL / SARINER
Adresi: Cennet Mah. Pala Cad.		Trafik menzurun duruşunda geçmek		Adresi: Akok Mah. Tokmak Sit.
No: 1013 Adınar / İSTANBUL		Aynı istikamette ve aynı yönde geçmek. Önündeki araçla		No: 24/11 Marlık / İSTANBUL
Tel No: 05321-00000		arkadan geçmek		Tel No: 05321-00000
2. Araç Bilgileri		Taahhüt altına girerek bulunmak		2. Araç Bilgileri
Marka ve Model: VOLKSWAGEN CULF		Taahhüt altına girerek bulunmak		Marka ve Model: OPEL ASTRA
Plakası: 34 LR 183		Geri manevra kuralına uyumlamak		Plakası: 34 UD 2920
Kullanım Şekli: HUSUSİ		Geçiş önceliğine uyumlamak		Kullanım Şekli: HUSUSİ
3. Trafik Sigortası Bilgileri		Parke kuralına uyumlamak		3. Trafik Sigortası Bilgileri
Sigortalının Adı Soyadı: Ali		Duraklama kuralına uyumlamak		Sigortalının Adı Soyadı: MEHMET
T.C. Kimlik No: 6391-00000		Kazı yoldan geçen trafik kuralı: yola girerek		T.C. Kimlik No: 563-00000
Sigorta Şirketinin Ünvanı: ABC SİGORTA				Sigorta Şirketinin Ünvanı: XYZ SİGORTA
Acente No: 2734				Acente No: 280
Police No: 43960769				Police No: 9866070
TRAMER Belge No: 9050430				TRAMER Belge No: 10606790
Polisenin Başlangıç-Bitiş Tarihi: 2.10.2007-2008				Polisenin Başlangıç-Bitiş Tarihi: 2.9.2007-2008

Sürücü A	Sürücü B
Kavşakta ilerlerken sağa dönmekte olan 34 UD 2920 Plakalı araç kavşağı geniş alarak ters seride girmiş ve 34 LR 183 Plakalı araçla çarpmıştır.	Kavşakta sağa dönerken yola tek yönlü dâhil olarak geniş alarak kavşakla 34 LR 183 Plakalı araçla çarpmıştır.

İmza

Sürüş Belgesi No: 46747-8

İmza

KAZA KROKİLERİ

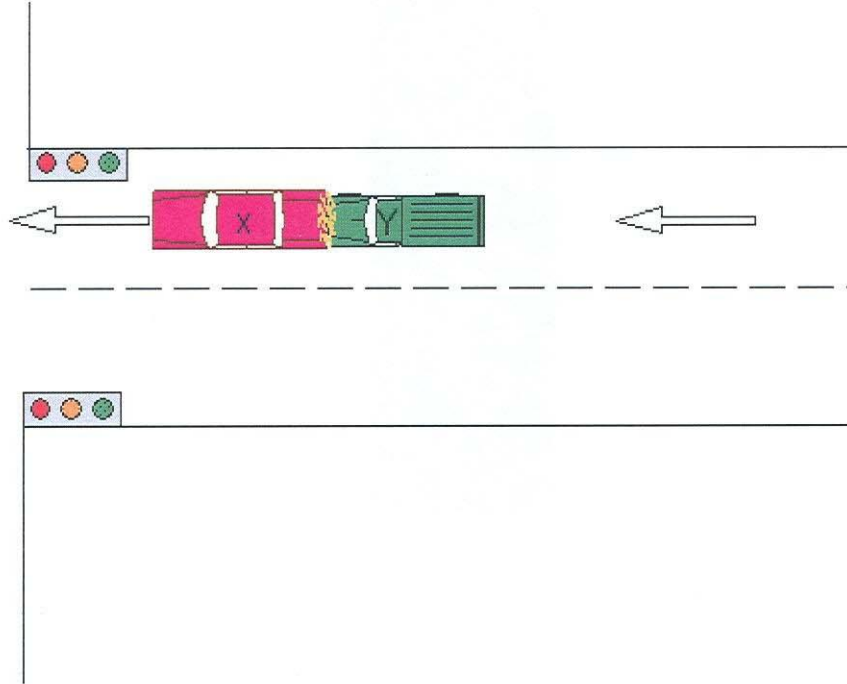
KAVŞAKLARDA ARKADAN ÇARPMA

DURUM 1

A) Her iki araç aynı yöne seyir halinde X aracı kırmızıda kavşakta duruyor Y aracı çarparsa (Y) aracı 100 tam kusurlu.(Takip mesafesini korumadığından K.Y.T.K.56/c Yön:107)

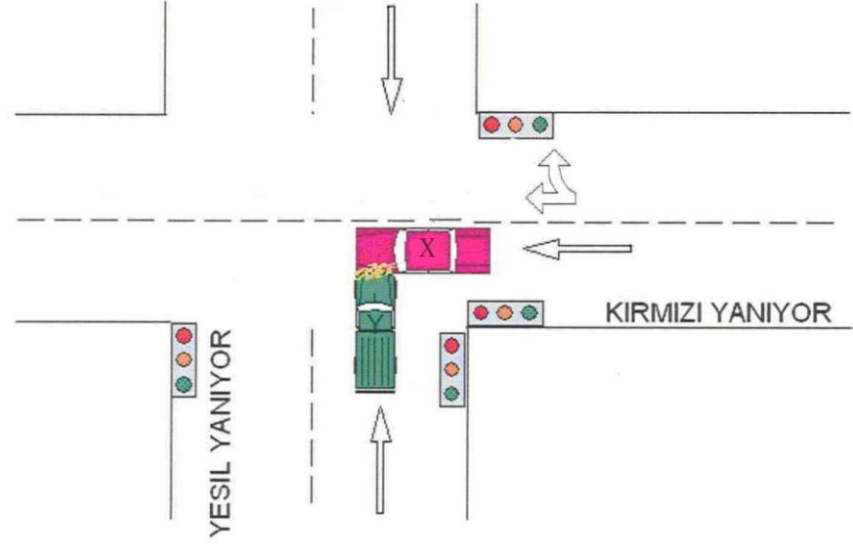
B) Her iki araç aynı yöne seyir halinde X aracı Yeşilde aniden duruyor Y aracı çarparsa X aracı %50 (duraklamanın yasak olduğu yerde K.Y.T.K. 57. Yön.109 /e)Y aracı %50 (K.Y.T.K.52. yön.101) kusurlu

C)Her iki araç aynı yöne seyir haline kırmızıdan yeşil yanıyor X aracı geri hareket ediyor X aracı %100 (K.Y.T.K.67.Yön:137.) kusurlu

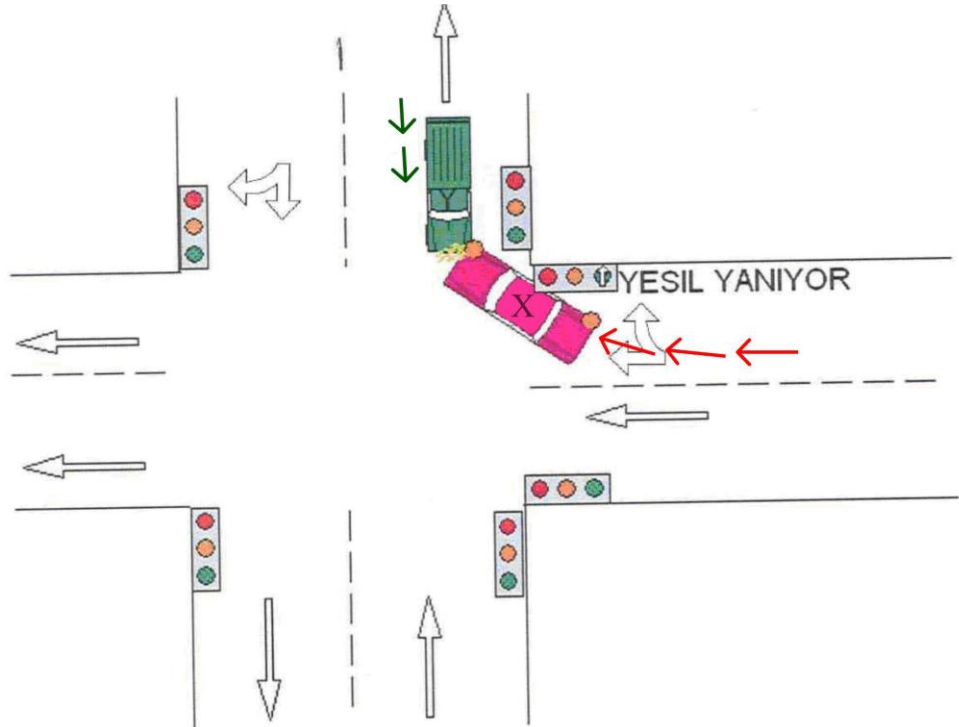
DURUM 2-

Işık faz ayarlarından tespit veya tarafların samimi beyanları ile, Kırmızıda geçiş yapan X aracı %100 kusurlu(K.Y.T.K.47.yön.95.)

DURUM 3-

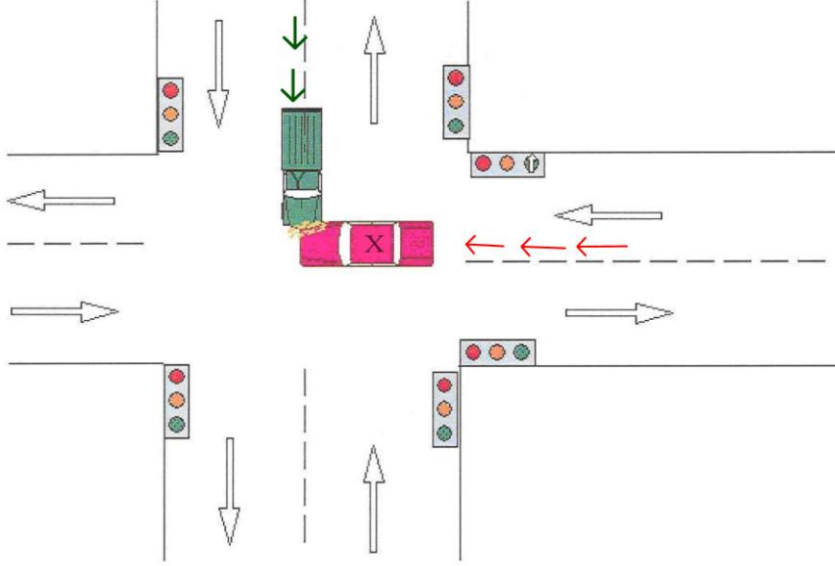
X aracına yeşil yanıyor kurala uygun olarak dönüş yapıyor, Y aracı yanlış şeritten geliyor veya yanlış şeritte beklemede .Y aracı %100 (K.Y.T.K.47,56. Yön:95) kusurlu

DURUM 4-

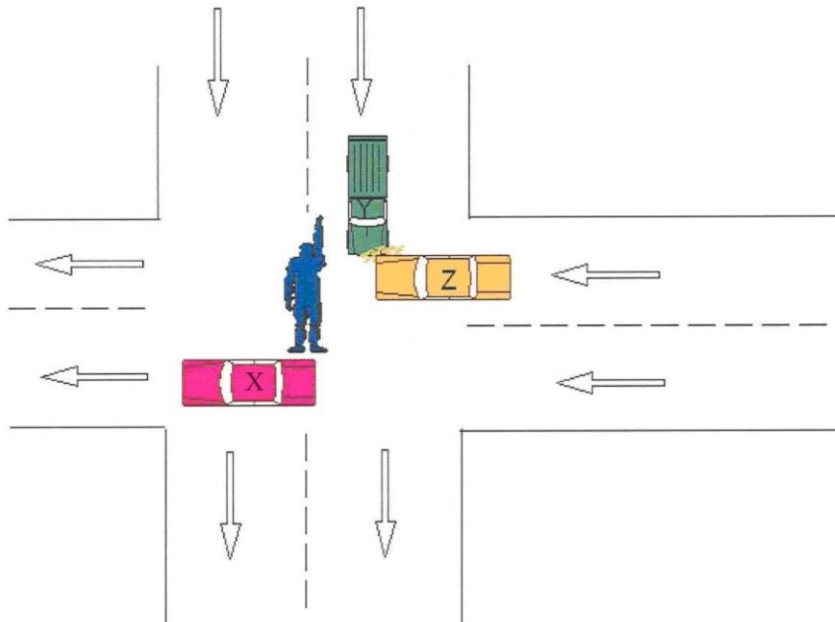
HER İKİ ARAÇ SÜRÜCÜSÜ DE KENDİSİNDE YEŞİL IŞIĞIN YANDIĞINI İDDİA EDİYOR.

X aracı %50 (K.Y.T.K.57. yön:109/d) kusurlu Y aracı aynı oranda aynı madde ihlalinden %50 kusurlu

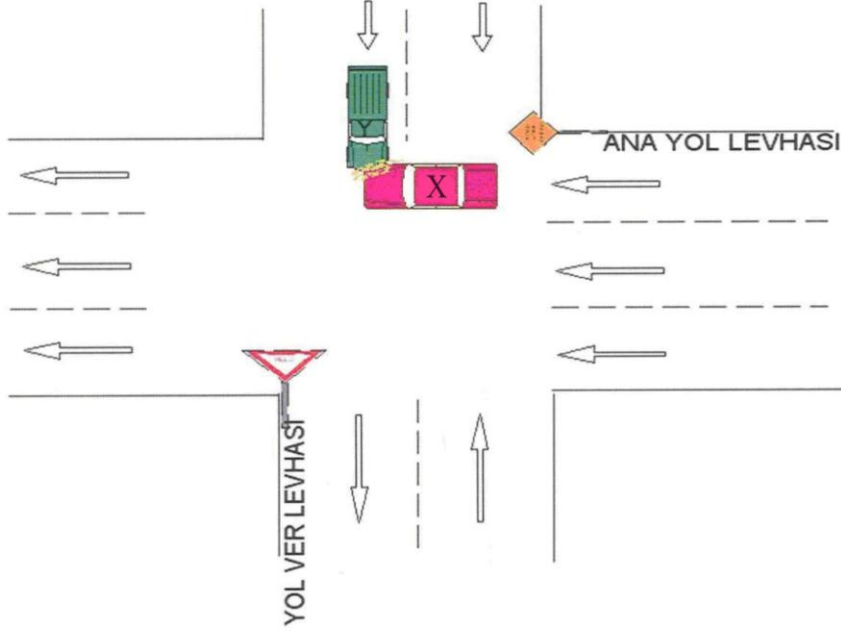
DURUM 5-

Y aracı yetkili,görevli kişilerin işaretine uymadığından %100 (K.Y.T.K. 47/a yön:95/l-a)kusurlu

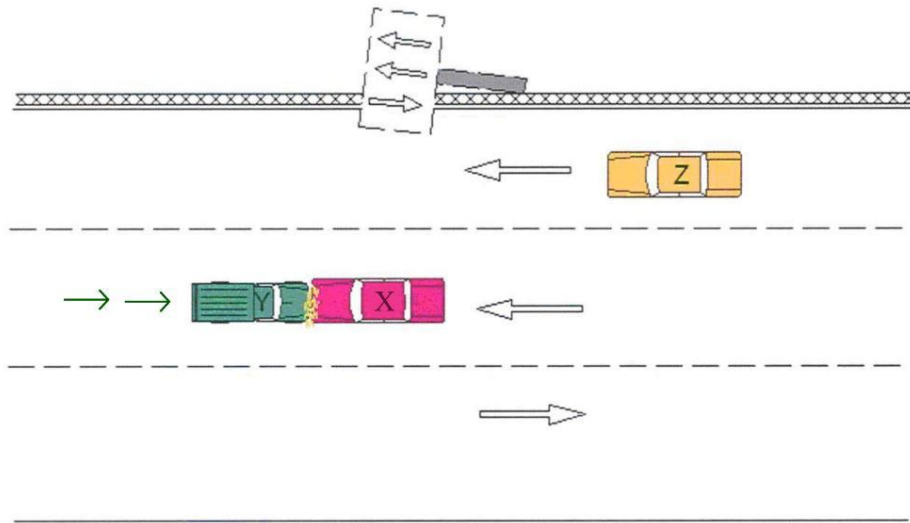
DURUM 6-

Y aracı %100(K.Y.T.K.57/b-5 yön:109/c-4)kusurlu diğer X aracı kusursuz

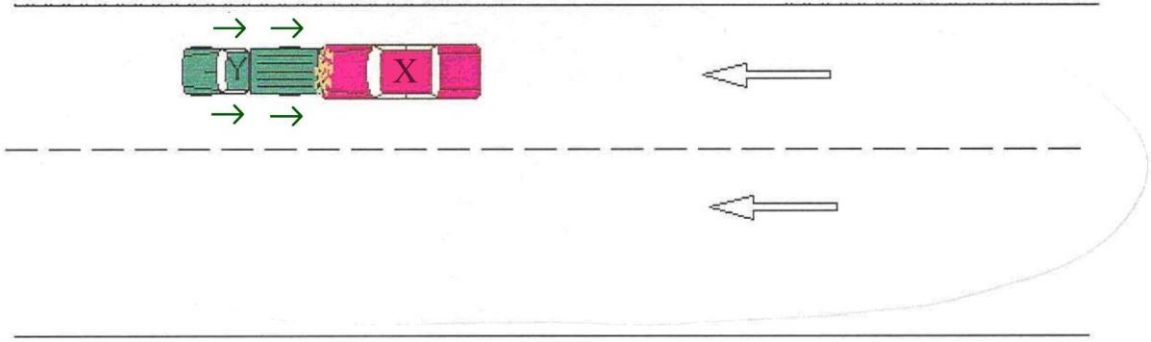
DURUM 7-

Y aracı %100 (K.Y.T.K.56/1,84/3 yön:94/m,157/3)kusurlu,diğer X aracı kusursuz.
Çünkü Y aracı karşı şeride geçerek kural ihlali yapmıştır.

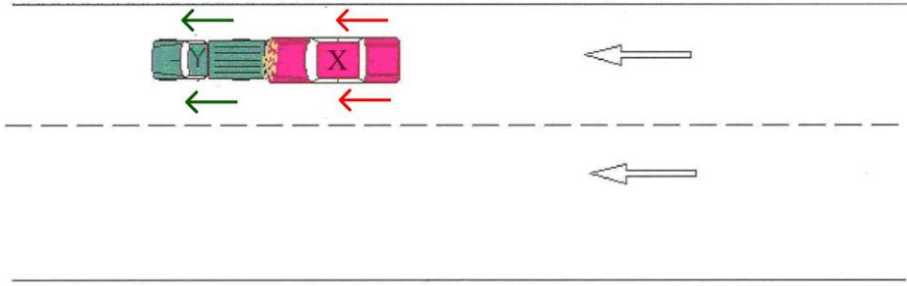
DURUM :8-

Y aracı%100 (K.Y.T.K.67.Yön:137.)kusurlu.Çünkü mecburi istikametten ters istikamete geri manevra yapıyor..Diğer X araç sürücüsü kusursuz.

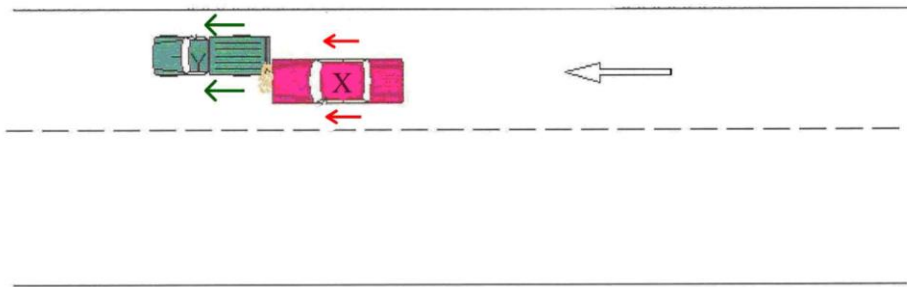
DURUM 9-

X aracı%100 (K.Y.T.K. 56/1-c Yön:107)arkadan çarptığından kusurlu,diğer Y aracı kusursuz

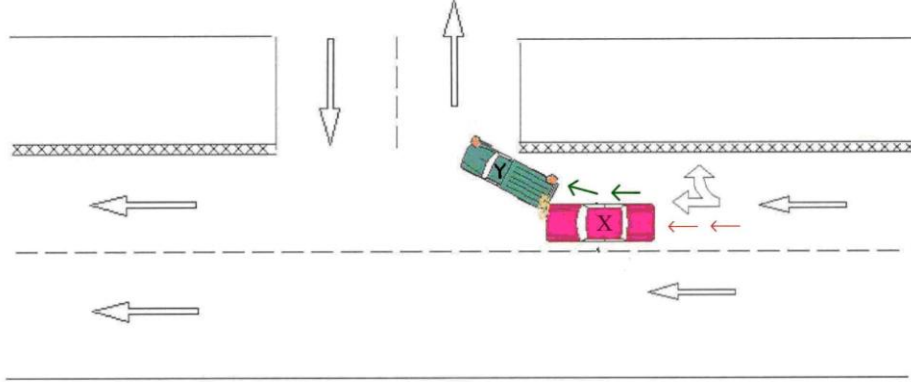
DURUM 10-

X aracı%100 (K.Y.T.K. 56/1-c Yön:107)arkadan çarptığından kusurlu,diğer Y aracı kusursuz

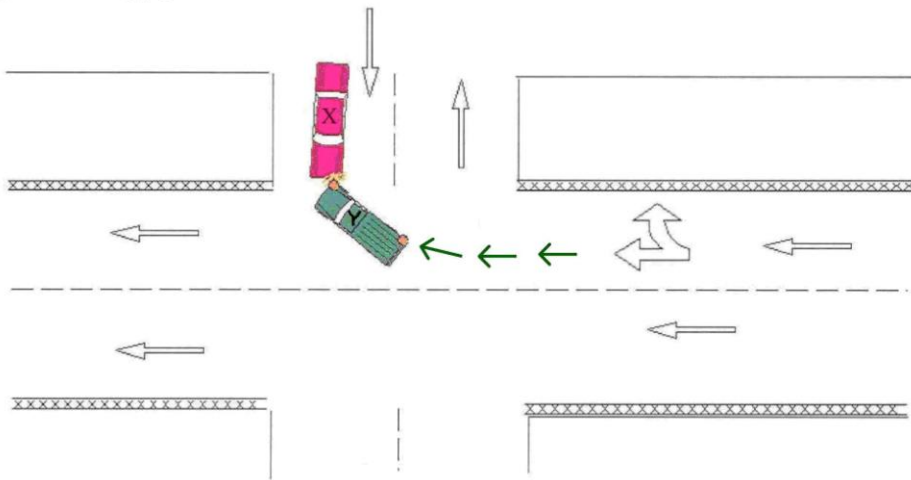
DURUM 11-

X aracı %100 (K.Y.T.K. 56/1-c Yön:107) arkadan çarptığından kusurlu, diğer Y aracı kusursuz.

DURUM 12-

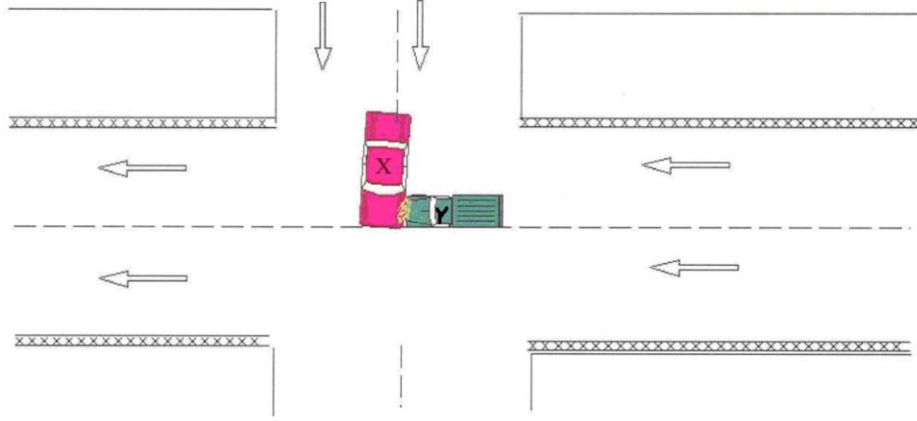
Y aracı %100 (K.Y.T.K.53/1-aYön.102/a) kusurlu. Çünkü Y aracı dar kavisle sağ şeritten dönüş yapmalı.

KAVŞAK KOLLARI İŞARETLENMEMİŞ KAVŞAKLARDA (A)

DURUM 13-

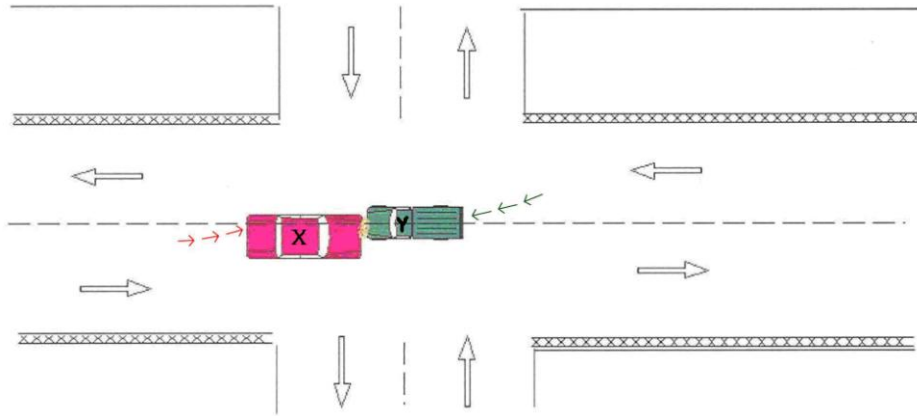
Y aracı %100(K.Y.T.K.57/1-c,yön:109/d-2) kusurlu.Çünkü kavşak yoğunluğu trafik işaretleri ile belirtilmemiş kavşakta,sağdan gelen X araç yolu öncelikle kullanması gerekir.

KAVŞAK KOLLARI İŞARETLENMEMİŞ KAVŞAKLARDA (B)

DURUM 14-

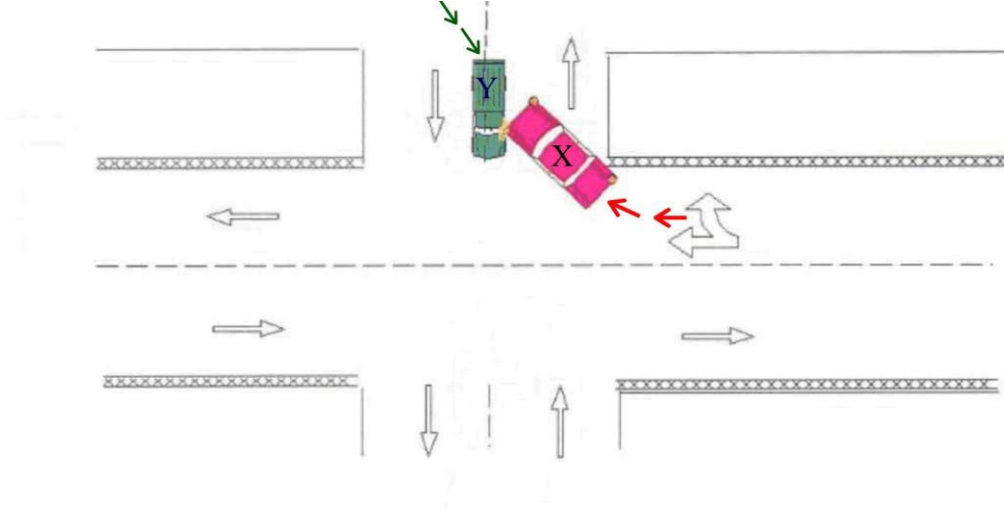
X aracı %50 (K.Y.T.K.46/a,Yön:94/a) kusurlu,Y aracı%50(K.Y.T.K.46/a,Yön:94/a)kusurludur.Çünkü her iki araç sürücüsü de diğerinin şeridine kavşak ortasında tecavüz etmiş,her ikisi de en sağ şeridi takip etmemişlerdir.

DURUM 15-

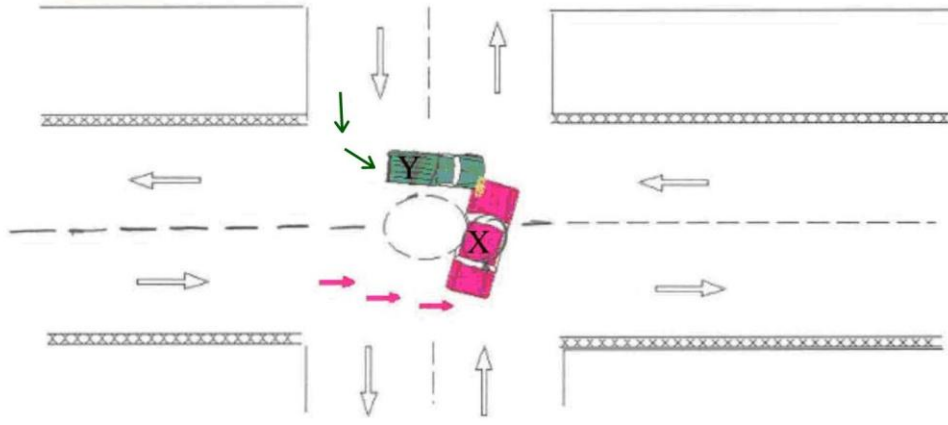
Y aracı %50 (K.Y.T.K.60 Yön:113/b)kusurlu,X aracı
%50(K.Y.T.K.53/a4)kusurludur

Y aracı durmanın yasak olduğu yerde durmuş,sağ şeritte durması gerekir.X aracı sağa dönüşü dar kavisle kontrollü yapması gerekirdi.

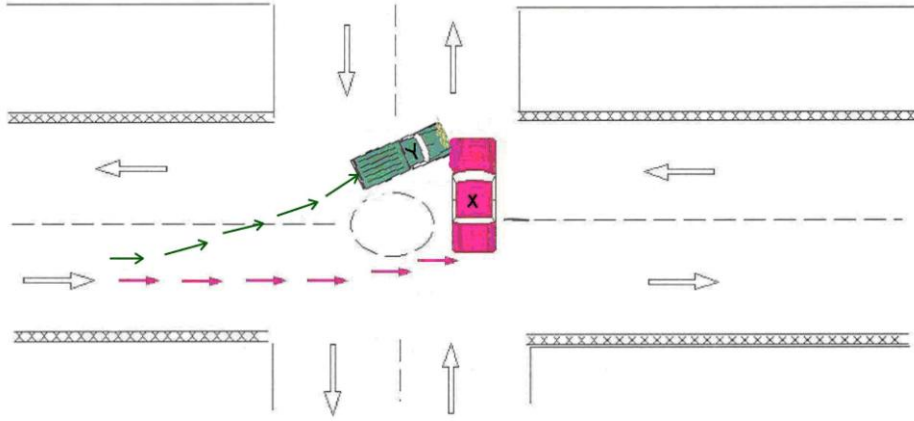
DURUM 16-

Y aracı %100 (K.Y.T.K.53/c Yön:102 /c)kusurludur.X aracı
kusursuzdur.Çünkü dönel kavşaklarda ada etrafında sağdan dönüş yapılmalıdır.

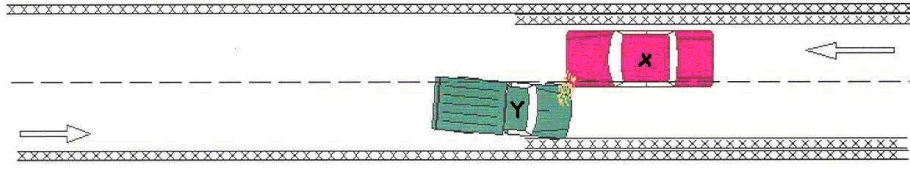
DURUM 17-

- Y aracı %100 (K.Y.T.K.53/c Yön:102 /c)kusurludur.X aracı kusursuzdur.Çünkü dönel kavşaklarda ada etrafında sağdan dönüş yapılmalıdır

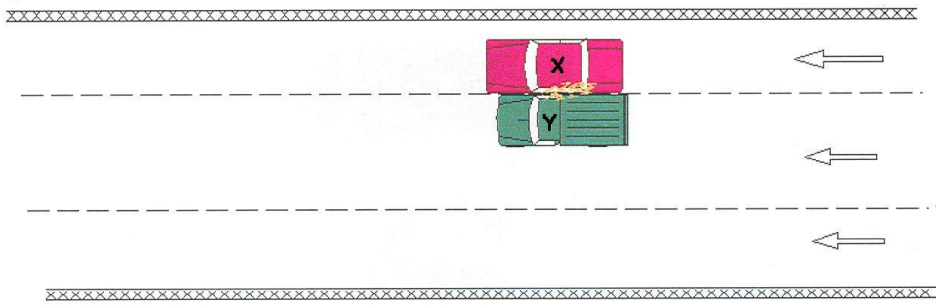

DURUM 18-

Y aracı Kamyonet %100 (K.Y.T.K.56/e Yön:106/c)kusurludur.Tek aracın geçeceği kadar dar yollarda karşılaşma halinde,kanundaki sıralamaya uyulması gerekir.geçişe başlayan X otomobil sürücüsü kusursuzdur

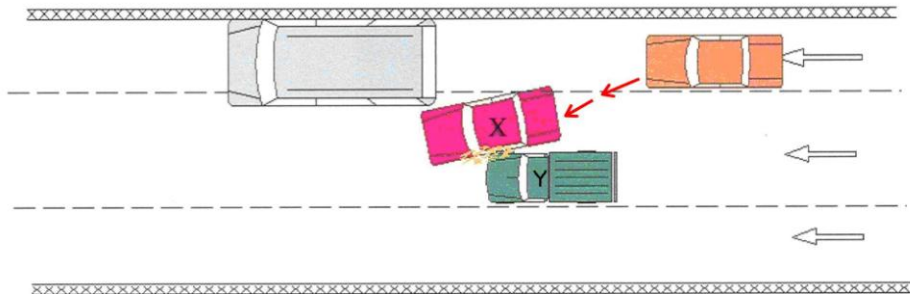

DURUM 19- X aracı %50 (K.Y.T.K.46/a,Yön:94/a)kusurlu,Y aracı%50(K.Y.T.K.46/a, Yön:94/a)kusurludur.Çünkü her iki araç sürücüsü de diğerinin şeridine orta miğfer çizgisi üzerinde tecavüz etmiş,her ikisi de en sağ şeridi takip etmemişlerdir

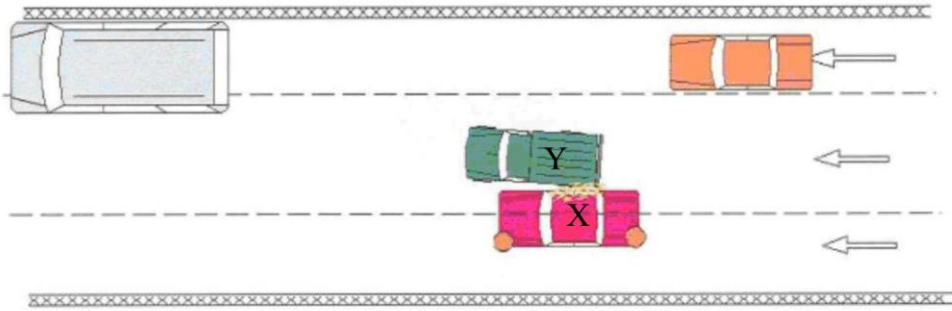
DURUM 20-

X aracı %100 (K.Y.T.K.54/I-a Yön:103/a)kusurlu Y aracı kusursuzdur. Çünkü X aracı önünde seyreden aracı geçerken sol tarafından geçen diğer aracın geçmesini beklemesi gerekirdi.

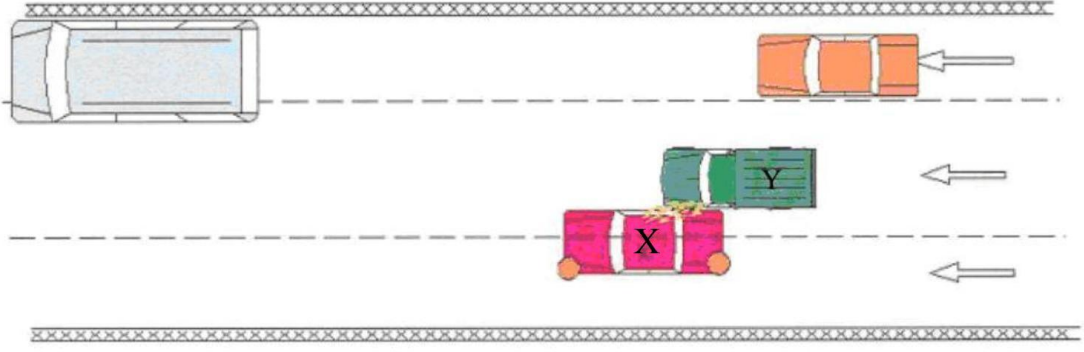
DURUM 21-

X aracı %100 (K.Y.T.K.541-a,Yön:103) kusurludur.Diğer Y aracı kusursuzdur.Çünkü geçen araç sürücüleri geçeceği aracın sürücüsünü görünür,duyulur işaretlerle ikaz ederek,en sağ şeritten yapılır.Sürücü şeridinden çıkmadan geçiş yapmıştır.

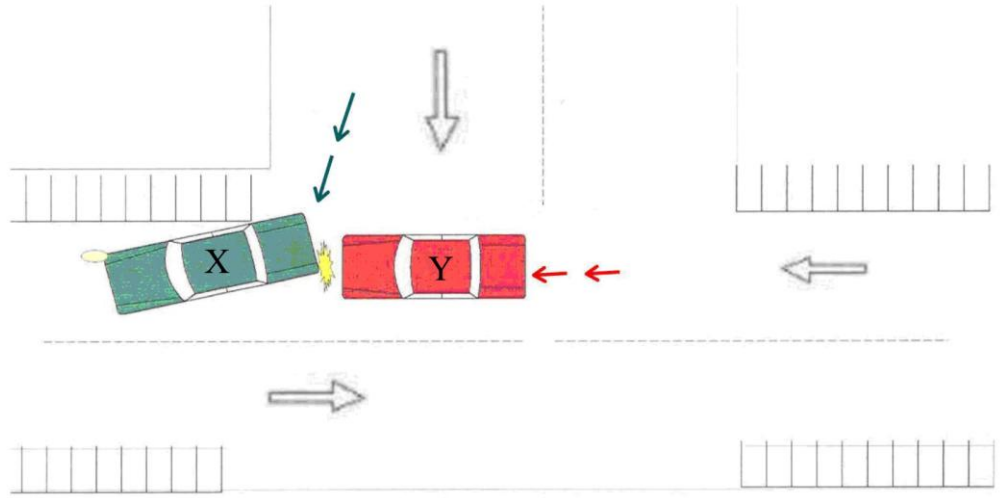
DURUM 22-

X aracı %100 (K.Y.T.K.541-a,Yön:103) kusurludur.Diğer Y aracı kusursuzdur.Çünkü geçen araç sürücüleri geçeceği aracın sürücüsünü görünür,duyulur işaretlerle ikaz ederek,en sağ şeritten yapılır.Sürücü şeridinden çıkmadan geçiş yapmıştır.

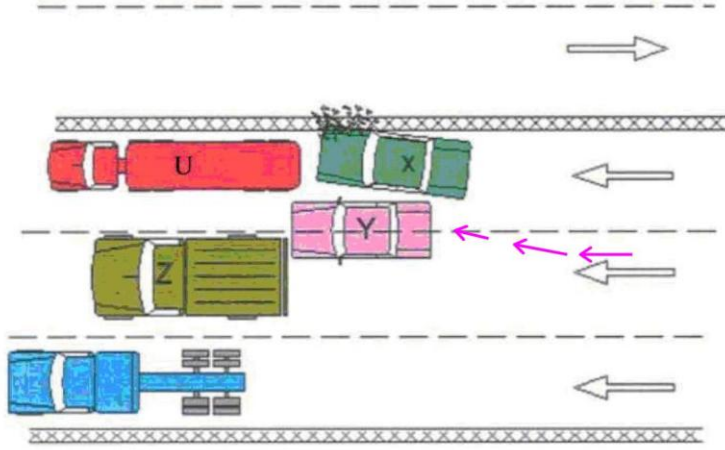
DURUM 23-

Y araç sürücü %100 (K.Y.T.K.52.a Yön:101.) kusurludur.X araç sürücüsü kusursuzdur.Çünkü;X araç sürücüsü dönüşü kurallara uygun tamamladığı esnada,Y araç sürücüsü kavşaklara yaklaşırken hızını azaltmadığından kusurludur.

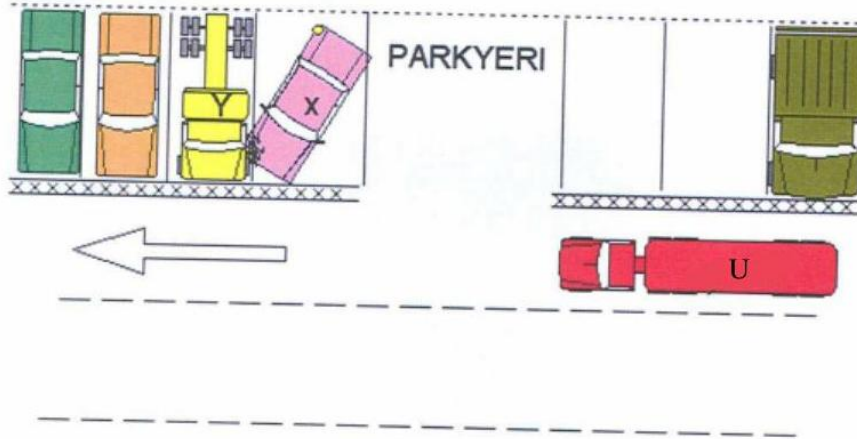
DURUM 24-

Hayvan sahibi %50 (K.Y.T.K.69/2,Yön:139/4)kusurlu,Z araç sürücüsü %50 (K.Y.T.K.56-1/c yön:107)kusurludur.Bu olayda Y aracının kusuru yoktur.Olaya sebebiyet veren hayvanı başı boş bırakan hayvan sahibi kusurlu,hayvana çarpmadan önlem alan Y araç sürücüsü- ne arkadan çarpan takip mesafesini korumayan Z araç sürücüsü kusurludur.

DURUM 27-

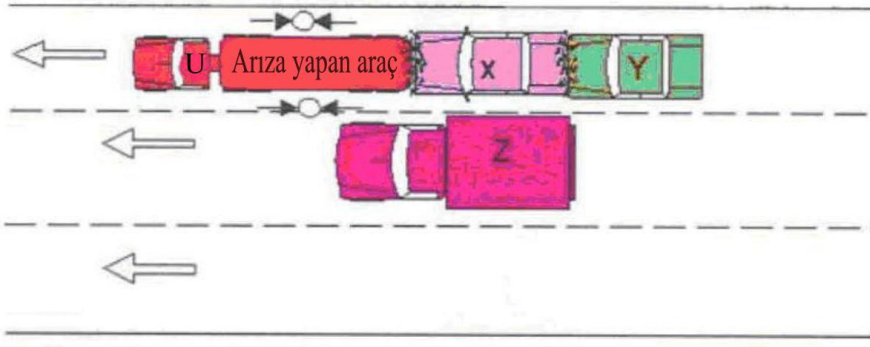
X aracı %100(K.Y.T.K.84/1)kusurludur.X aracı kurallara uygun park etmiş araçlara çarpmıştır

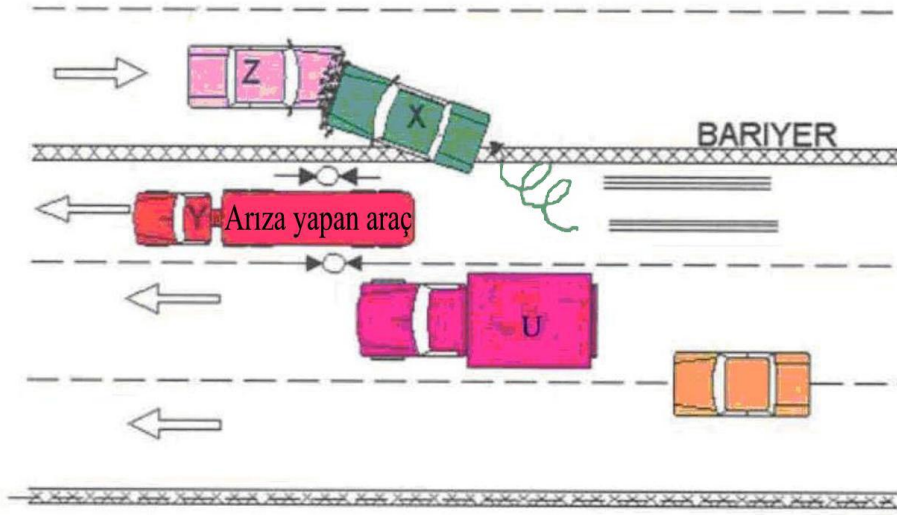
ÜÇ ARAÇLI TRAFİK KAZASI

DURUM 28- BU TÜR KAZALARDA ÜÇ OLAY OLUŞUR:

- a) Arıza yapan araç önlem almış ise;X aracı yavaşladığı esnada Y aracı X aracına çarpmasında ve bu çarpmanın etkisi ile X aracı arızalı araca çarpma olayında Y aracı %100 (K.Y.T.K.56/1-c)kusurludur.Takip mesafesini koruyamamıştır.
- b) Arıza yapan araç önlem almış ise;X aracı arıza yapmış araca çarpması olayında, X aracı %100 (K.Y.T.K.84/12)kusurludur.X aracı kurallara uygun olarak önlem almış olan araca çarpmış kusurludur.Hemen akabinde Y aracı X aracının arkasından çarpıştır,ikisi arasında değerlendirilir Y aracı %100 kusurludur
- c) Arıza yapmış araç önlem almamış ise;Arıza yapan araç ile X aracı değerlendirildiğinde;arıza yapan araç %50 (K.Y.T.K. 59 Yön:116)kusurlu,X aracı Park halindeki araca çarptığından%50 kusurlu,X aracı ile Y aracı değerlendirildiğinde,Y aracı %100 (K.Y.T.K.56/1-c)kusurludur.

DURUM 29- Arıza yapan ve önlem almayan araç %50(K.Y.T.K.59,60 Yön:116)kusurlu,X aracı arıza yapan araca çarpmamak için karşı şeride geçerek Z aracı ile çarpıştığından %50(K.Y.T.K- .84/b)kusurludur

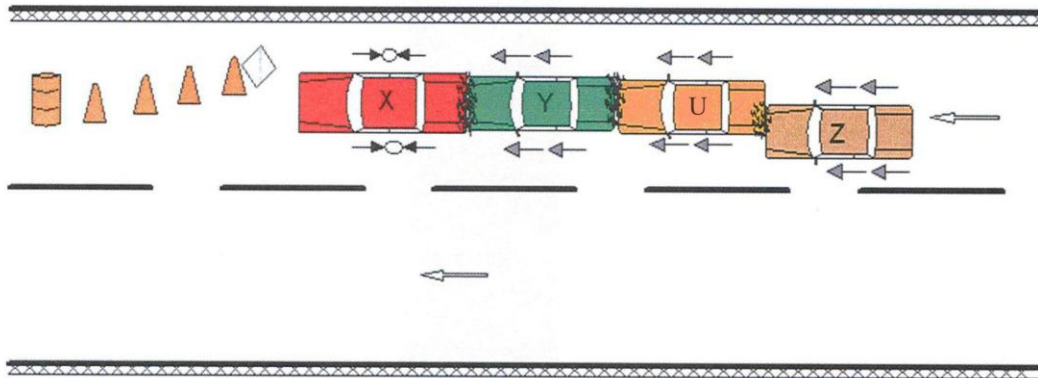
A- Çok Araçlı Zincirleme Maddi Hasarlı Trafik Kazaları

DURUM 30- X Aracı yol çalışması veya herhangi bir işaret levhasından dolayı beklemede, Y Aracı X Aracına, U Aracı ise Y Aracına, Z Aracı U Aracına çarpması ile üç olay meydana gelmiştir.

a-) Birinci Olayda, X Aracı ile Y aracı değerlendirildiğinde Y Aracı % 100 (K.Y.T.K 56/1c Yön: 107. madde) kusurludur. Takip mesafesini koruması gerekir.

b-) İkinci Olayda, U Aracı ile Y Aracı değerlendirildiğinde, U Aracı % 100 (K.Y.T.K 56/1c Yön: 107. madde) kusurludur. Takip mesafesini koruması gerekir.

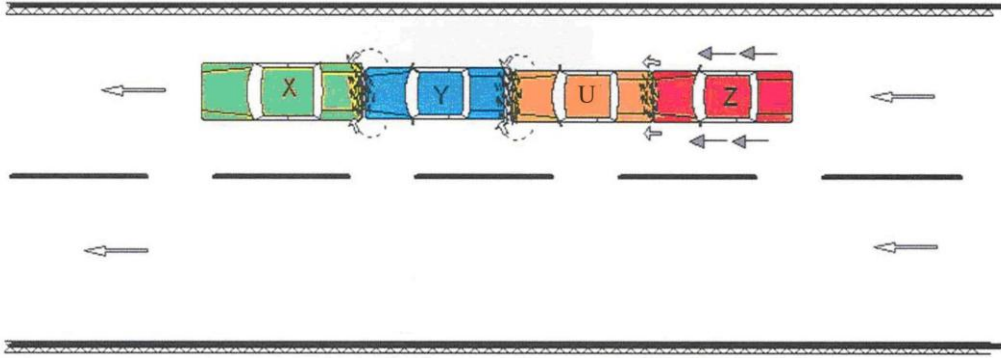
c-) Üçüncü Olayda, Z Aracı ile U Aracı değerlendirildiğinde, Z Aracı % 100 (K.Y.T.K 56/1c Yön: 107. madde) kusurludur. Takip mesafesini koruması gerekir.

B- Çok Araçlı Zincirleme Maddi Hasarlı Trafik Kazaları

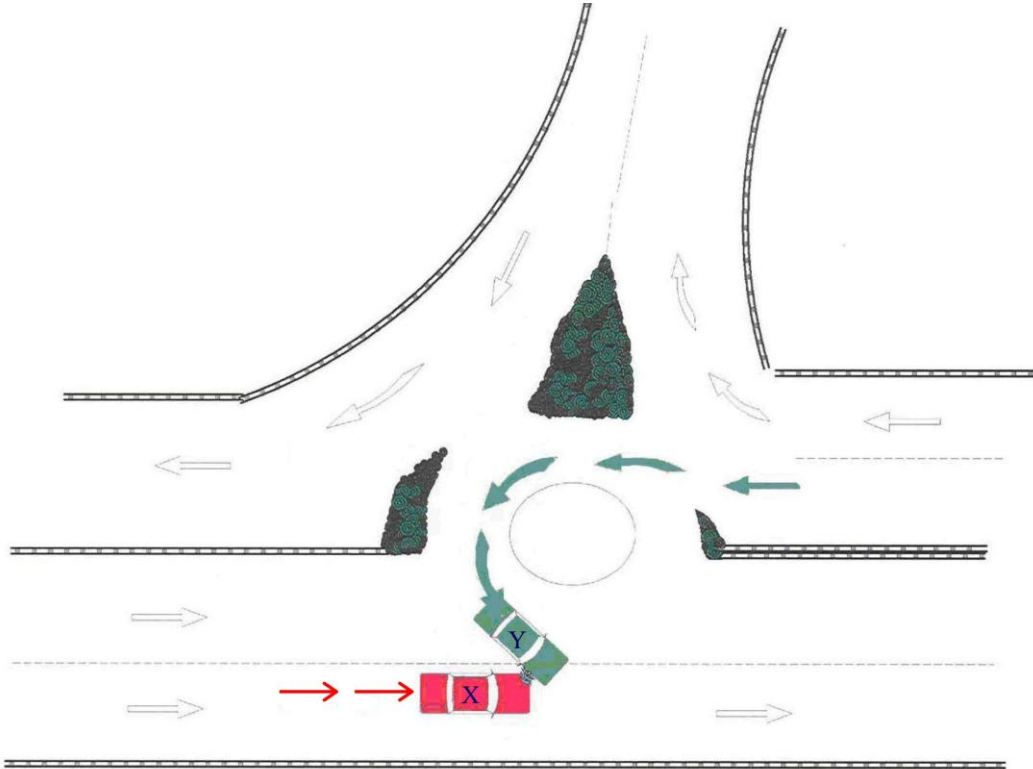
DURUM 31- Z Aracı önce U Aracına duramayarak hızla çarpması neticesinde U Aracı çarpmanın etkisiyle Y Aracına, Y Aracı da U Aracına çarpması neticesinde X Aracına çapması ile bir olay meydana gelmiştir.

Bu olayda Z aracı % 100 (K.Y.T.K 56/1c Yön: 107. madde) kusurludur.

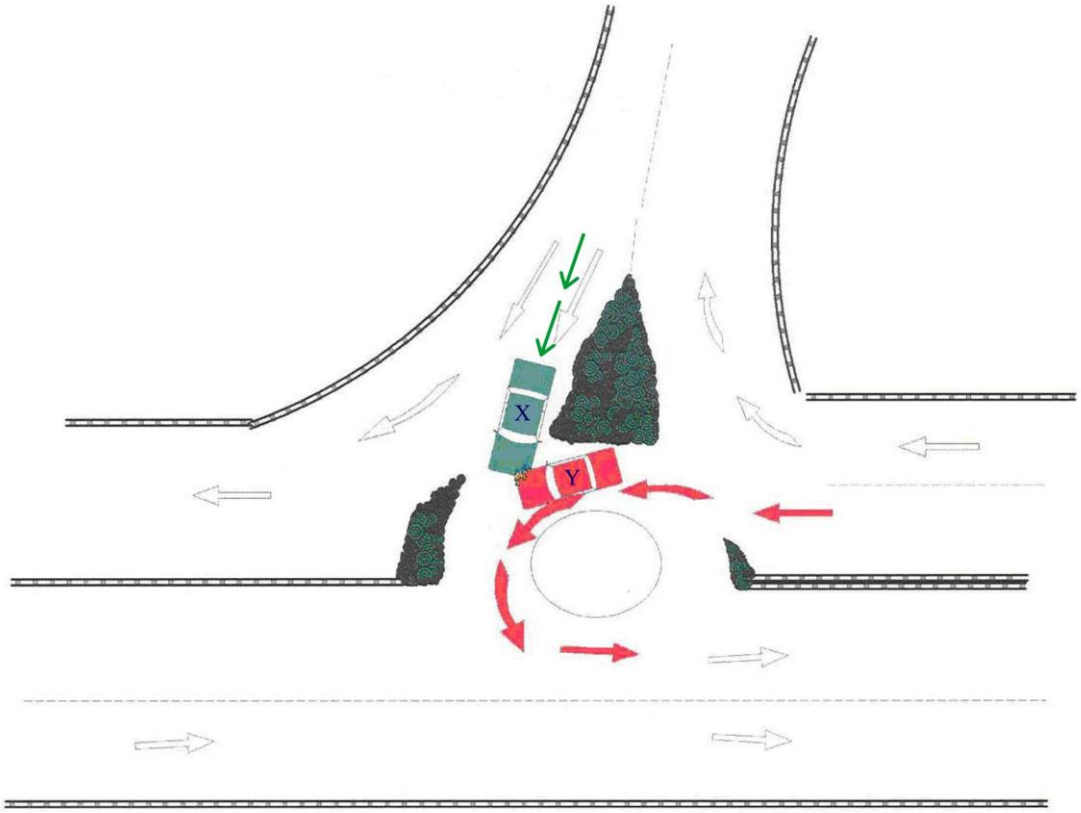
DURUM 32-

Y Aracı % 100 (K.Y.T.K. 53. maddesi, Yön. 102. madde) kusurludur. Dönel Kavşakta orta adaya yakın şeritten dönüş yapması gerekirken Z Aracının şeridine tecavüz etmiştir.

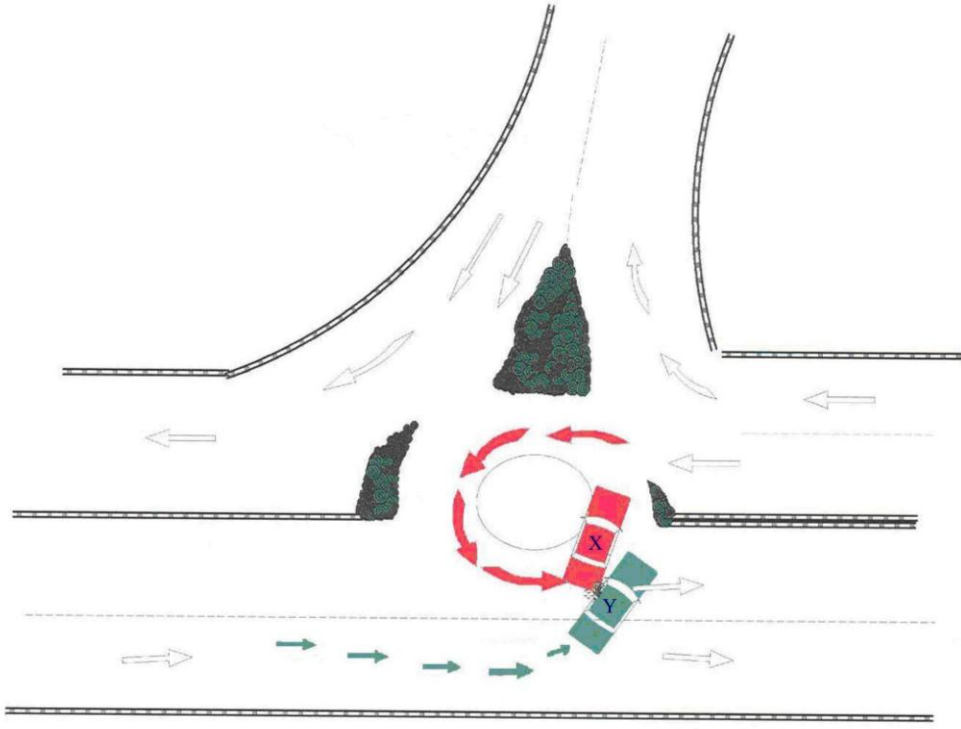
URUM 33- a)

X Aracı % 100 (K.Y.T.K. 57/b-6 mad. Yön. 109. madde) kusurludur. X Aracı dönel kavşakta kurallara uygun olarak dönüş yapan Y Aracına çarpmıştır.

DURUM 33- b)

Y Aracı % 100 (K.Y.T.K. 57/b-6 mad. Yön. 109. madde) kusurludur. YAracı dönel kavşakta kurallara uygun olarak dönüş yapan X Aracına çarpmıştır.

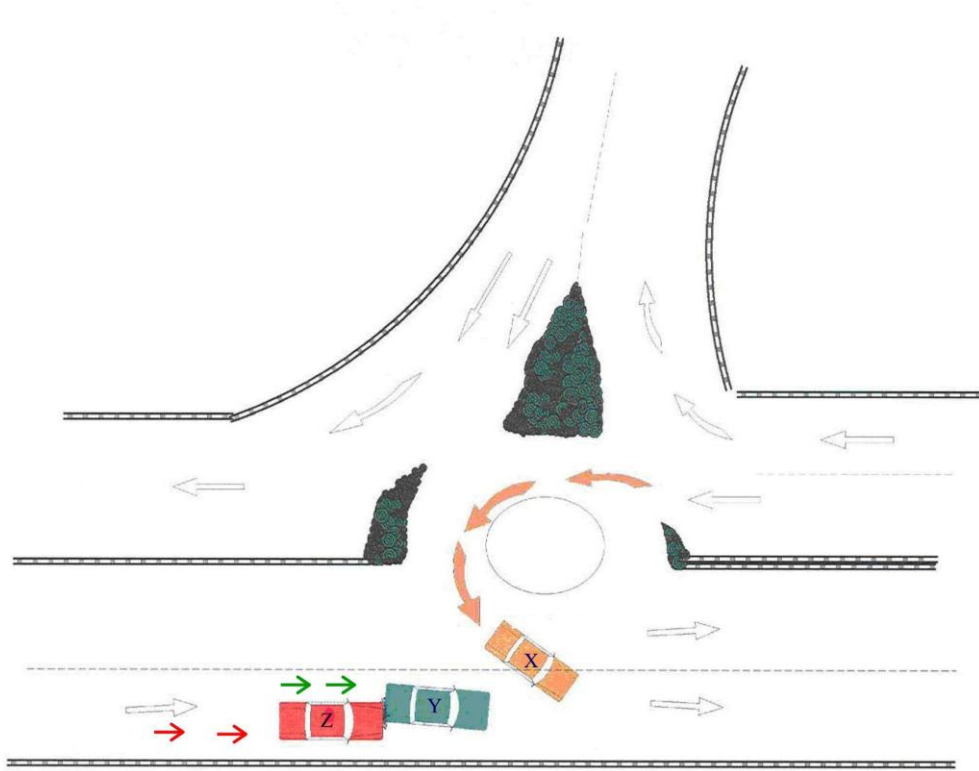

DURUM 34-A)

X Aracı % 50 (K.Y.T.K. 53/c maddesi, Yön. 102) kusurludur. Dönel Kavşakta ada etrafında yakın şeritte dönüşünü tamamlaması gerekirdi. Olaya sebebiyet vermiştir.

Z Aracı % 50 (K.Y.T.K 56/1c Yön: 107. madde) kusurludur. Takip mesafesini koruması gerekirdi.

Y Aracı Kusursuzdur.

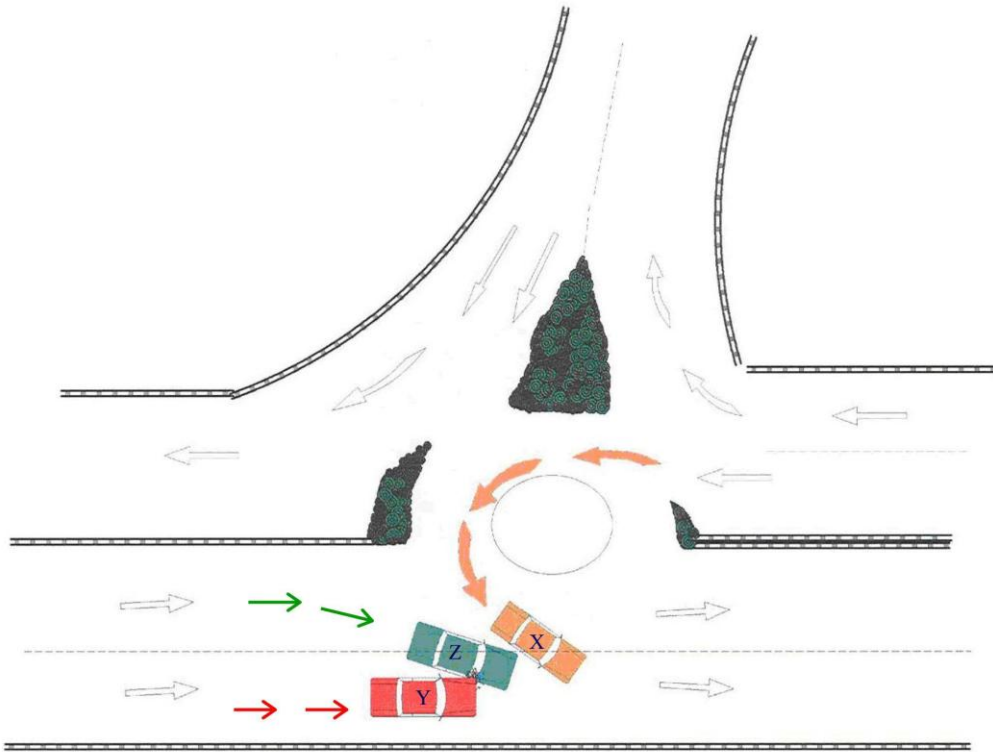

DURUM 34-B)

X Aracı % 50 (K.Y.T.K. 53/c maddesi, Yön. 102) kusurludur. Dönel Kavşakta ada etrafında yakın şeritte dönüşünü tamamlaması gerekirdi. Olaya sebebiyet vermiştir.

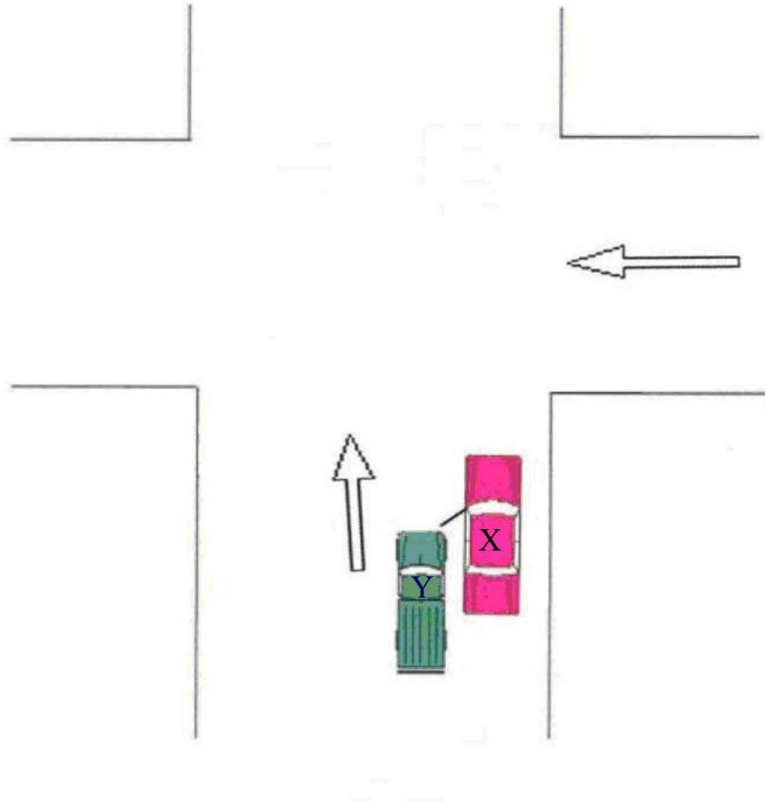
Y Aracı % 50 (K.Y.T.K 56/1c Yön: 107. madde) kusurludur. Takip mesafesini koruması gerekirdi.

Z Aracı Kusursuzdur.

DURUM 35-

Akan Trafiğin önüne kapı açmak: X aracı %100 kusurlu olup Y aracı kusursuzdur.

TRAFİK KANUNU'NUN İLGİLİ MADDELERİ

Karayollarında trafiğin akışı

MADDE 46- Karayollarında trafik sağdan akar.

Aksine bir işaret bulunmadıkça sürücüler;

- a) Araçlarını, gidiş yönüne göre yolun sağından, çok şeritli yollarda ise yol ve trafik durumuna göre hızının gerektirdiği şeritten sürmek,
- b) Şerit değiştirmeden önce gireceği şeritte, sürülen araçların emniyetle geçişini beklemek,
- c) Trafiği aksatacak veya tehlikeye sokacak şekilde şerit değiştirmemek,
- d) Gidişe ayrılan en soldaki şeridi sürekli olarak işgal etmemek,
- e) İki yönlü trafiğin kullanıldığı dört veya daha fazla şeritli yollarda aksine bir işaret bulunmadıkça, motosiklet, otomobil, kamyonet ve otobüs dışındaki araçları kullananlar, geçme ve dönme dışında en sağ şeridi izlemek, Zorundadırlar.

Karayollarının belirli kesimlerinde, bu yollardan faydalanma zorunda olan hayvan sürücüleri, hayvanlarını veya hayvan sürülerini gidiş yönünde yolun en sağından ve en az genişlik işgal ederek ve imkan olduğunda taşıt yolu dışından götürmek zorundadırlar.

Bu madde hükümlerine uymayan sürücüler 101,00 YTL para cezası ile cezalandırılırlar (Değişik: 25.05.1997-4262/4 md.).

İlgili Bölümler: DURUM 14, DURUM 19

Trafik işaretlerine uyma

MADDE 47- Karayollarından faydalananlar aşağıdaki sıralamaya göre;

- a) Trafiği düzenleme ve denetimle görevli trafik zabıtası veya özel kıyafetli ve işaret taşıyan diğer yetkili kişilerin uyarı ve işaretlerine,
 - b) Trafik ışıklarına,
 - c) Trafik işaret levhaları, cihazları ve yer işaretlemeleri ile belirtilen veya gösterilen hususlara,
 - d) Trafik güvenliği ve düzeni ile ilgili olan ve yönetmelikte gösterilen diğer kural, yasak, zorunluluk veya yükümlülöklere,
- Uymak zorundadırlar.

Trafik zabıtası veya diğer yetkililerin dur işaretlerine, ışıklı trafik işaretlerinden kırmızı renkli olanına ve sesli işaretlere uymayan sürücüler, 101,00 YTL, diğer trafik işaretlerine uymayan sürücüler, 49,00 YTL para cezası ile cezalandırılırlar (Değişik: 25.05.1997-4262/4 md.).

İlgili Bölümler: DURUM 2, DURUM 3, DURUM 5

Hızın gerekli şartlara uygunluğunu sağlamak

MADDE 52 – Sürücüler;

- a) Kavşaklara yaklaşırken, dönemeçlere girerken, tepe üstlerine yaklaşırken, dönemeçli yollarda ilerlerken, yaya geçitlerine, hemzemin geçitlere, tünellere, dar köprü ve menfezlere yaklaşırken, yapım ve onarım alanlarına girerken, hızlarını azaltmak,
- b) Hızlarını kullandıkları aracın yük ve teknik özelliğine, görüş, yol, hava ve trafik durumunun gerektirdiği şartlara uydurmak,
- c) Diğer bir aracı izlerken yukarıdaki fıkrada belirlenen durumları göz önünde tutarak güvenli bir mesafe bırakmak,
- d) Kol ve grup halinde araç kullananlar, araçlar arasında yönetmelikte belirtilen esaslara uygun olarak diğer araçların güvenle girebilecekleri açıklıklar bulundurmak, Zorundadırlar.

Bu madde hükmüne uymayan sürücüler 49,00 YTL para cezası ile cezalandırılırlar (Değişik: 25.05.1997-4262/4 md.).

İlgili Bölüm: DURUM 23

Dönüş Kuralları

MADDE 53- Sağa ve sola dönecek olan sürücüler aşağıdaki kurallara uyarlar.

- a) Sağa dönüşlerde sürücüler;
 - 1. Sağa dönüş işaretini vermeye,
 - 2. Sağ şeride veya dönüşte ayrılmış şeride girmeye,
 - 3. Hızını azaltmaya,
 - 4. Dar bir kavisle dönmeye,
 - 5. Dönülen karayolunun gidiş şeridine veya gidişine ayrılmış en sağ şeridine girmeye, Zorunludurlar.
- b) Sola dönüşlerde sürücüler;
 - 1. Sola dönüş işareti vermeye,
 - 2. Yolun gidişine ayrılmış olan kısmının soluna yaklaşmaya,
 - 3. Hızını azaltmaya,
 - 4. Dönüş başlamadan, sağdan gelen taşıtlara ilk geçiş hakkını vermeye,
 - 5. Dönüş sırasında, karşıdan gelen ve emniyetle durdurulamayacak kadar kavşağa yaklaşmış olan taşıtların geçmesini beklemeye,
 - 6. Gireceği yolun gidiş ayrılma kısmına girmek üzere, dönüşünü yaparken, arkadan gelen ve sola dönecek diğer taşıtları engellemek için, geniş kavisle dönüş yapmaya,
 - 7. Gireceği yolun gidiş yönünde çok şeritli olması halinde, en sağ şerit dışında, uygun bir şeride girmeye,
 - 8. Gireceği yola girdikten sonra en kısa sürede trafiği tehlikeye düşürmeden sağa yaklaşmaya, Zorunludurlar.
- c) Dönel kavşaklardaki dönüşlerde sürücüler;
 - 1. Dönüş işareti vermeye,
 - 2. Hızını azaltmaya,
 - 3. Orta adaya yakın şeritten kavşağa girmeye,
 - 4. Ada etrafında dönerken gereksiz şerit değiştirmemeye,
 - 5. Gireceği yola yaklaşırken sağa dönüş işareti ile birlikte sağa yaklaşarak dönel kavşaktan çıkmaya,
 - 6. Gireceği yolun gidiş yönündeki uygun bir şeridine girmeye,
 - 7. Yola girdikten sonra en kısa sürede trafiği tehlikeye düşürmeden sağa yaklaşmaya, Zorunludurlar.

d) Dönel kavşaklardaki geriye dönüşlerde sürücüler, sola dönüş halindeki kurallara uymakla birlikte, orta ada etrafında dönerken gireceği yola yaklaşıncaya kadar şeridini muhafaza etmeye de zorludurlar.

Sağa ve sola dönüşlerde sürücüler kurallara uygun olarak geçiş yapan yayalara, varsa bisiklet yolundaki bisikletlilere ve sola dönüşlerde sağdan ve karşıdan gelen trafiğe ilk geçiş hakkını vermek zorundadırlar.

Gidişe ayrılmış birden fazla şeridi bulunan yollarda, en sağdaki veya soldaki şerit işaretlenmek suretiyle sadece dönüşlere ayrılabilir. Ayrılmış bu şeritlere bitişik diğer şeritlerden de işaretlenmek suretiyle sağa veya sola dönüşlere izin verilebilir.

Bu dönüşler için yukarıdaki (a) ve (b) bentlerindeki benzer manevra yapılır.

Bu madde hükümlerine uymayan sürücüler 49,00 YTL para cezası ile cezalandırılırlar (Değişik: 25.05.1997-4262/4 md.).

İlgili Bölümler: DURUM 12, DURUM 16, DURUM 17, DURUM 32, DURUM 34A, DURUM 34B

Geçme kural ve yasakları

MADDE 54- Sürücülerin geçme sırasında uymak zorunda oldukları kural ve yasaklar şunlardır.

a) Geçme kuralları:

Sürücülerin önlerinde giden bir aracı geçmeleri için;

1. Kendisini takip eden sürücülerin kendisini geçmeye başlamamış olması,
 2. Önündeki sürücünün başka bir taşıt veya aracı geçme niyetini belirten uyarma işaretini vermemiş olması,
 3. Gececeği aracın hızı ile geçme esnasındaki kendi hızını da göz önüne alarak iki yönlü trafiğin kullanıldığı taşıt yollarında karşıdan gelen trafik dahil karayolunu kullananların tümü için tehlike veya engel olmadan geçme için kullanacağı şeridin yeteri kadar ilerisinin boş olması,
- Zorunludur.

Geçme, geçilecek aracın solundaki şeritten yapılır. Geçilecek aracın sürücüsü ses ve ışık cihazları ile uyarılarak, geçerken kullanılan şeritte güvenli mesafe gidildikten sonra işaret verilip izlenecek şeride girmekle tamamlanır.

Araçların sağından veya banketlerden yararlanmak suretiyle geçmek yasaktır.

Ancak herhangi bir araç, başka bir yola, karayoluna bitişik bir mülke girmek veya sola yanaşıp durmak için bu niyetini sola dönüş işareti ile belirtmiş ise bunların sağındaki şeritten geçilebilir.

Gidişe ayrılmış yol bölümlerinde, şerit değiştirmemek şartı ile bir şeritteki taşıtların diğer şeritteki taşıtlardan hızlı gitmesi geçme sayılmaz.

b) Geçmenin yasak olduğu yerler;

1. Geçmenin herhangi bir trafik işareti ile yasaklandığı yerlerde,
 2. Görüş yetersizliği olan tepelerde ve dönemeçlerde,
 3. Yaya ve okul geçitleri yaklaşımda,
 4. Kavşaklarda, demiryolu geçitlerinde ve bunların yaklaşımda,
 5. Gidiş ve geliş için birer şeridi bulunan iki yönlü trafiğin kullanıldığı köprü ve tünellerde,
- Sürücülerin önlerindeki bir aracı geçmeleri yasaktır.

Bu madde hükümlerine uymayan sürücüler 101,00 YTL para cezası ile cezalandırılırlar (Değişik: 25.05.1997-4262/4 md.).

İlgili Bölümler: MADDE 54 DURUM 20, DURUM 21, DURUM 22

Şerit izleme, gelen trafikle karşılaşma, araçlar arasındaki mesafe, yavaş sürme ve geçiş kolaylığı sağlama

MADDE 56- Sürücüler aşağıdaki kurallara ve yasaklara uymak zorundadırlar.

a) Şerit izleme;

1. Sürücülerin geçme, dönme, duraklama, durma ve park etme gibi haller dışında şerit değiştirmeleri veya iki şeridi birden kullanmaları,
 2. Kavşaklara yaklaşırken, yerleşim yerleri dışında yüzelli metre, yerleşim yerlerinde ise otuz metre mesafe içinde ve kavşaklarda şerit değiştirmeleri,
 3. Araçların cinsine ve hızına uygun olmayan şeritten gitmeleri,
 4. İşaret vermeden şerit değiştirmeleri,
- Yasaktır.

b) Gelen trafikle karşılaşma;

Sürücüler; iki yönlü trafiğin kullanıldığı taşıt yollarında karşı yönden gelen araçların geçişini zorlaştıran bir durum varsa geçişi kolaylaştırmak için aracını sağ kenara yanaştırmaya, gerektiğinde sağa yanaşıp durmaya, Dağlık ve dik yokuşlu karayollarında karşılaşma halinde, çıkan araç için geçiş güç veya mümkün değilse, güvenli geçişi sağlamak üzere, inen araçlar, varsa önceden sığınma cebine girmeye, sığınma cebi yoksa sağ kenara yanaşıp durmaya, gerektiği hallerde geri gitmeye, Zorunludurlar.

c) Araçlar arasındaki mesafe;

Sürücüler önlerinde giden araçları yönetmelikte belirtilen güvenli ve yeterli bir mesafeden izlemek zorundadırlar.

d) Yavaş sürme ve yasaklama;

Sürücülerin; araçlarını zorunlu bir neden olmadıkça, diğer araçların ilerleyişine engel olacak şekilde veya işaretle belirtilen hız sınırının çok altında sürmeleri, güvenlik nedeni veya verilen herhangi bir talimata uyulması dışında, başkalarını rahatsız edecek veya tehlikeye sokacak şekilde gereksiz ani yavaşlamaları yasaktır.

e) Geçiş kolaylığı sağlamak;

Taşıt yolunun dar olduğu yerlerde aksini gösteren bir trafik işareti yoksa, motorsuz araçları kullananlar motorlu araçlara, otomobil, minibüs, kamyonet, otobüs, kamyon, arazi taşıtı, lastik tekerlekli traktör, iş makineleri, yazılış sırasına göre kendisinden öncekilere geçiş kolaylığı sağlamak zorundadırlar.

Bu madde hükümlerine uymayan sürücüler 49,00 YTL para cezası ile cezalandırılırlar (Değişik: 25.05.1997-4262/4 md.).

İlgili Bölümler: DURUM 1 A), DURUM 3, DURUM 7, DURUM 9, DURUM 10, DURUM 11, DURUM 18, DURUM 26, DURUM 28, DURUM 30, DURUM 31, DURUM 34-A, DURUM 34-B

Kavşaklarda geçiş hakkı

MADDE 57- Kavşaklarda aşağıdaki kurallar uygulanır (Değişik: 17.10.1996-4199/23 md. /Değişik: 25.05.1997-4262/4 md.).

a) Kavşağa yaklaşan sürücüler, kavşaktaki şartlara uyacak şekilde yavaşlamak, dikkatli olmak, geçiş hakkı olan araçların önce geçmesine imkan vermek zorundadırlar.

b) Trafik zabıtası veya trafik işaret levhası veya ışıklı trafik işaret cihazları bulunmayan kavşaklarda;

1. Bütün sürücüler geçiş üstünlüğüne sahip olan araçlara,
2. Bütün sürücüler doğru geçmekte olan tramvaylara,
3. Doğru geçen tramvay hattı bulunan karayoluna çıkan sürücüler bu yoldan gelen araçlara,
4. Bölünmüş yola çıkan sürücüler bu yoldan geçen araçlara,
5. Tali yoldan ana yola çıkan sürücüler ana yoldan gelen araçlara,

6. Dönel kavşağa gelen sürücüler dönel kavşak içindeki araçlara,
7. Bir iz veya mülkten çıkan sürücüler, karayolundan gelen araçlara,

- c) Kavşak kollarının trafik yoğunluğu bakımından farklı oldukları işaretlerle belirlenmemiş ise;
 1. Motorsuz araç sürücüleri motorlu araçlara,
 2. Motorlu araçlardan soldaki, sağdan gelen araca,Geçiş hakkını vermek zorundadırlar.
 - d) Işıklı trafik işaretleri izin verse bile trafik akımı; kendisini kavşak içinde durmaya zorlayacak veya diğer doğrultudaki trafiğin geçişine engel olacak ise, sürücülerin kavşağa girmeleri yasaktır.
 - e) Trafik zabıtası, yetkili kişi veya trafik ışıklı işareti ile yönetilen kavşaklarda, sürücüler kavşağı en kısa zamanda geçmek zorundadırlar. Sürücülerin gereksiz olarak yavaşlamaları, durmaları, taşıttan inmeleri, taşıt veya araçların motorlarını durdurmaları yasaktır.
 - f) Aksine bir işareti olmadıkça, bütün kavşaklarda araçlar ray üzerinde hareket eden taşıtlara ilk geçiş hakkını vermek zorundadır.
- Bu madde hükümlerine uymayan sürücüler 49,00 YTL para cezası ile cezalandırılırlar (Değişik: 25.05.1997-4262/4 md.).

İlgili Bölümler: DURUM 1 B), DURUM 4, DURUM 6, DURUM 13, DURUM 25, DURUM 33-A, DURUM 33-B

Duraklama ve park etme

MADDE 59-Yerleşim birimleri dışındaki karayolunda zorunlu haller dışında taşıt yolu üzerinde duraklamak veya park etmek yasaktır.

Zorunlu hallerde gerekli önlemleri almadan duraklayan veya parkeden sürücüler ile zorunlu haller dışında duraklayan veya parkeden sürücüler 49,00 YTL para cezası ile cezalandırılırlar (Değişik: 25.05.1997-4262/4 md.).

İlgili Bölümler: DURUM 28, DURUM 29

Duraklamanın yasak olduğu yerler

MADDE 60- Taşıt yolu üzerinde;

- a) Duraklamanın yasaklandığının bir trafik işareti ile belirtilmiş olduğu yerlerde,
 - b) Sol şeritte (Raylı sistemin bulunduğu yollar hariç),
 - c) Yaya ve okul geçitleri ile diğer geçitlerde,
 - d) Kavşaklar, tüneller, rampalar, köprüler ve bağlantı yollarında ve buralara yerleşim birimleri içinde beş metre ve yerleşim birimleri dışında yüz metre mesafede,
 - e) Görüşün yeterli olmadığı tepelere yakın yerlerde ve dönemeçlerde,
 - f) Otobüs, tramvay ve taksi duraklarında,
 - g) Duraklayan veya park edilen araçların yanında,
 - h) İşaret levhalarına, yaklaşım yönünde ve park izni verilen yerler dışında; yerleşim birimi içinde onbeş metre ve yerleşim birimi dışında yüz metre mesafede,
- Duraklamak yasaktır.

Bu madde hükümlerine uymayan sürücüler 49,00 YTL para cezası ile cezalandırılırlar (Değişik: 25.05.1997-4262/4 md.).

İlgili Bölümler: DURUM 15, DURUM 29

Araç manevralarını düzenleyen kurallar

MADDE 67- Manevralarda aşağıdaki kurallar uygulanır.

- a) Sürücülerin, park yapmış taşıtlar arasından çıkarken, duraklarken taşıt yolunun sağına veya soluna yanaşırken, sağa veya sola dönerken, karayolunu kullananlar için tehlike doğurabilecek ve bunların hareketlerini zorlaştıracak şekilde davranmaları yasaktır.
- b) Yönetmelikte belirtilen şartlar dışında geriye dönmek veya geriye gitmek yasaktır. İzin verilen hallerde bu manevraları yapacak sürücüler, karayolunu kullananlar için tehlike veya engel yaratmamak zorundadır.
- c) Dönüşlerde veya şerit değiştirmelerde sürücülerin niyetlerini dönüş işaret ışıkları veya kol işareti ile açıkça ve yeterli şekilde belirtmesi , işaretlerin manevra süresince devam etmesi ve biter bitmez sona erdirilmesi zorunludur.

Bu madde hükümlerine uymayanlar 49,00 YTL para cezası ile cezalandırılırlar (Değişik: 25.05.1997-4262/4 md.).

İlgili Bölümler: DURUM 1-C, DURUM 8

Hayvanla çekilen, elle sürülen araçları sürenler ile hayvan sürücülerine ait kurallar

MADDE 69- Yerleşim birimleri dışındaki karayolunda, taşıt yolu üzerinde zorunlu haller dışında hayvan bulundurmak, karayollarının yasaklanmamış, kesimlerinde ise hayvanla çekilen veya elle sürülen araçları, hayvanları, hayvan sürücülerini ve binek hayvanlarını trafik kurallarına uymadan sürmek ve bunları sürme yeteneğinden yoksun kimselerin yönetimine vermek veya başıboş bırakmak yasaktır.

Bu madde hükümlerine uymayanlar 49,00 YTL para cezası ile cezalandırılırlar. Ancak, başı boş hayvan bırakma yasağına riayet etmeyerek trafik kazasına sebebiyet veren faile üç ay hafif hapis cezası uygulanır (Değişik: 25.05.1997-4262/4 md.).

Taşıt yolunu kullanmak zorunda olan hayvan, sürü ve kümelerini sevk ve idare edenler, yönetmelikte belirtilen usul ve şartlara uymak zorundadırlar.

İlgili Bölüm: DURUM 24

Trafik kazalarında sürücü kusurlarının tespiti ve asli kusur sayılan haller

MADDE 84- Araç sürücülerini trafik kazalarında;

- a) Kırmızı ışıklı trafik işaretinde veya yetkili memurun dur işaretinde geçme,
- b) "Taşıt giremez" trafik işareti bulunan karayoluna veya bölünmüş karayolunda karşı yönden gelen trafiğin kullandığı şerit, rampa ve bağlantı yollarına girme,
- c) İki kiden fazla şeritli taşıt yollarında, karşı yönden gelen trafiğin kullandığı şerit veya yol bölümüne girme,
- d) Arkadan çarpma,
- e) Geçme yasağı olan yerlerde geçme,
- f) Doğrultu değiştirme manevralarını yanlış yapma,
- g) Şeride tecavüz etme,
- h) Kavşaklarda geçiş önceliğine uymama,
- i) Kaplamanın dar olduğu yerlerde geçiş önceliğine uymama,
- j) Manevraları düzenleyen genel şartlara uymama,
- k) Yerleşim birimleri dışındaki karayolunun taşıt yolu üzerinde, zorunlu haller dışında park etme veya duraklama ve her durumda gerekli tedbirleri almama,

İ) Park için ayrılmış yerlerde veya taşıt yolu dışında kurallara uygun olarak park edilmiş araçlara çarpma,
Hallerinde asli kusurlu sayılırlar.

Ancak, kazada bu hareketlerden herhangi biri, kazaya karışan araç sürücülerinden birden fazlası tarafından yapılmış veya kaza bu hareketler dışında kurallarla, yasaklamalara, kısıtlamalara ve talimatlara uyulmaması nedenlerinden doğmuşsa, karayolunu kullananlar için kusur oranı yönetmelikte belirtilen esaslara göre tespit edilir.

İlgili Bölümler: DURUM 27, DURUM 28

TRAFİK YÖNETMELİĞİNİN İLGİLİ MADDELERİ

Karayollarında Trafiğin Akışı ve Karayolunun Kullanılması

MADDE 94- Karayollarında trafik sağdan akar.

Aksine bir hüküm veya işaret bulunmadıkça karayollarında;

A) Araç sürücüler;

- a) Araçlarını durumun elverdiği oranda gidiş yönüne göre yolun en sağından, yol çok şeritli ise trafik durumuna göre hızının gerektirdiği şeritten sürmek,
- b) Şerit değiştirmeden önce, gireceği şeritte sürülen araçların güvenle geçişlerini beklemek,
- c) Trafiği aksatacak veya tehlikeye sokacak şekilde şerit değiştirmemek,
- d) Gidişe ayrılan yol bölümünün en son şeridini sürekli işgal etmemek,
- e) İki yönlü dört veya daha fazla şeritli yollarda, motosiklet, otomobil, kamyonet, minibüs ve otobüs dışındaki araçları sürenler, geçme ve dönme dışında en sağ şeridi izlemek, Zorundadırlar.

Sürücülerin;

- f) Geçme, dönme, duraklama, durma ve parketme gibi mecburi haller dışında şerit değiştirmeleri,
- g) İki şeridi birden kullanmaları,
- h) Kavşaklara yaklaşırken; yerleşim yerlerinde 30, yerleşim yerleri dışında 150 metre mesafe içinde ve kavşaklarda şerit değiştirmeleri,
- ı) Araçlarının cinsine ve hızına uygun olmayan şeritten gitmeleri,
- j) İşaret vermeden şerit değiştirmeleri,
- k) Bölünmüş yollarda karşı yöndeki trafik için ayrılan yol bölümüne girmeleri,
- l) Dört veya daha fazla şeritli ve iki yönlü yollarda, karşı yöndeki trafik için ayrılan yol bölümüne girmeleri,
- m) İki yönlü ve üç şeritli yollarda en sol şeride girmeleri, Yasaktır.

B) Hayvan sürücüler;

Bu Yönetmeliğin 95 inci maddesinde sayılan hal ve şartlara uygun olarak hayvanları ve hayvan sürülerini yolun en sağından, en az genişlik işgal ederek ve imkanlar ölçüsünde taşıt yolu dışından sürmek,

C) Yayalar;

Bu Yönetmeliğin 95 inci maddesinde sayılan hal ve şartlar dışında;

- a) Taşıt yolu bitişiğindeki ve yakınındaki yaya yolu, banket ve alanlarda yürümek, buralarda ve mecburi hallerde taşıt yolunda yürüme halinde bu Yönetmeliğin 138 ncı maddesindeki şartlara uymak (Değ.:09.09.1997-23105),
- b) Taşıt yolunun karşı tarafına; yaya ve okul geçitleri ile kavşak giriş ve çıkışlarından, bunların bulunmadığı yerlerde ise, şartlarına uyulmak suretiyle taşıt yolunun uygun kısımlarından geçmek,
- c) Yaya ve okul geçitlerinden geçerken, geçidin sağ bölümünden yürümek, Zorundadırlar.

İlgili bölümler : DURUM 14, DURUM 19, DURUM 26

Trafik İşaretlerine Uyma

MADDE 95- Araç ve hayvan sürücüleri ile yayalar yolu kullanırken;

- a) Trafiği düzenleme ve denetlemeye yetkili üniformalı veya özel işaret taşıyan görevlilerin uyarı ve işaretlerine,
 - b) Işıklı ve sesli trafik işaretlerine,
 - c) Trafik işaret levhaları, tertipleri ve yer işaretlemelerine,
 - d) Trafik güvenliği ve düzeni ile ilgili olarak Karayolları Trafik Kanununda ve Karayolları Trafik Yönetmeliğinde gösterilen diğer kural, yasak, zorunluluk ve yükümlülükler ,
- Uymak zorundadırlar.
Bunlara uymadaki öncelik yukarıda yapılan sıralamaya göredir.

İlgili bölümler: DURUM 2, DURUM 3, DURUM 5

Hız Sınırlarına Uyma ve Hızın Gerekli Şartlara Uygunluğunu Sağlama

MADDE 101- Sürücüler aksine bir karar alınıp işaretlenmemişse bu Yönetmeliğin 100 üncü maddesinde belirtilen hız sınırlarını aşmamak zorundadırlar.

Araç sürülürken yapılan hız, radar ve benzeri teknik cihazlarla ölçülebileceği gibi kronometre veya değişik usullerle de ölçülerek tespit edilebilir.

Geçme sırasında, geçme kuralının mecbur kıldığı şartlar dolayısıyla, bu Yönetmeliğin aynı cins taşıtlar için tayin ettiği hız sınırlarını aşan taşıt sürücülerine Karayolları Trafik Kanununun 51 inci maddesine göre işlem yapılmaz.

Çeşitli araç cinslerine göre bu Yönetmeliğin öngörmüş olduğu azami hız sınırlarını, %10 nispetinde aştığı kontroller sırasında tespit edilen sürücülere, Karayolları Trafik Kanununun 51 inci maddesine göre işlem yapılmaz.

Yolun yapım ve bakımından sorumlu kuruluşlar tarafından yol ve trafik durumu dikkate alınarak hız sınırlarının azami haddini belirten trafik işaret levhalarının bulunduğu yerlerde, tayin edilmiş olan hız sınırında seyreden taşıt sürücülerini hakkında da Karayolları Trafik Kanununun 51 inci maddesine göre işlem yapılmaz.

Hız tahdidini belirleyen aksine bir işaret bulunmayan yerleşim birimleri içinden veya civarından geçen şehirdışı karayollarının bu kesimlerinde, can ve mal güvenliği açısından, karşıdan karşıya geçişler bir fiziki engelle yasaklanmış veya alt ve üst geçitlerle belirlenmiş ise ve hız yapmak yaya ve taşıt trafiği açısından bir engel teşkil etmiyorsa, taşıt sürücülerini yol ve trafik durumunu dikkate alarak yönetmeliğin kendilerine tayin etmiş olduğu azami hız sınırları içerisinde seyredebilirler.

Hız sınırlarını ölçen cihazların yerini tesbit veya sürücülerini ikaz edici her türlü cihazın imal ve ithali ile araçlarda bulundurulması yasaktır.

İlgili bölümler : DURUM 1, DURUM 23

Dönüşler (Doğrultu Değiştirme)

MADDE 102- Aksine bir işaret yoksa dönüş yaparak doğrultu değiştirecek olan araç sürücülerini;

- a) Sağa dönüşlerde;
 - 1) Dönüş işareti vermeye,
 - 2) Sağ şeride veya işaretlerle dönüş izni verilen şeride girmeye,

- 3) Hızını azaltmaya,
- 4) Dar bir kavisle dönmeye (Değ.:02.11.2000-24218),
- 5) Dönüş sırasında varsa kurallara uygun olarak karşıya geçen yayalara ve bisiklet yolundaki bisikletlilere geçiş hakkı vermeye,
- 6) Dönülen karayolunun gidiş şeridine veya gidişe ayrılmış en sağ şeridine girmeye (Ek:02.11.2000-24218),
- b) Sola dönüşlerde;
Dönüş işareti vermeye,

- 2) Çok şeritli yollarda gidişe ayrılan şeritlerden en soldaki şeride, iki şeritli ve iki yönlü karayollarında sağ şeridin soluna yanaşmaya,
- 3) Hızını azaltmaya,
- 4) Kavşağa geldiğinde varsa kurallara uygun olarak karşıya geçen yayalara geçiş hakkını vermeye,
- 5) Dönüş başlamadan sağdan gelen taşıtlara ilk geçiş hakkını vermeye (Ek:02.11.2000-24218),
- 6) Döneceği yolun gidişe ayrılan kısmına girmek üzere, arkadan gelen ve sola dönecek diğer araçları engellemek için dönüşü geniş kavisle yapmaya,
- 7) Dönüş sırasında karşı yönden gelen ve emniyetle duramayacak kadar yaklaşmış olan araçların geçmesini beklemeye,
- 8) Döneceği yolun çok şeritli olması halinde en sağ şerit dışındaki uygun bir şeritten kavşağı terk etmeye,
- 9) Döndüğü yola girdikten sonra en kısa sürede trafiği tehlikeye düşürmeden sağ şeride veya hızının gerektirdiği şeride girmeye,
- c) Dönel kavşaklardaki dönüşlerde;

Dönel kavşaklarda da sağa ve sola dönüş kurallarına aynen uymakla birlikte,

- 1) Sola veya geriye dönecek ise orta adaya bitişik şeritten kavşağa girmeye,
- 2) Dönel kavşakta geriye dönecek ise orta adaya bitişik şeritte dönüş geçmeye,
- 3) Orta ada etrafında dönerken, kavşak çıkışında bulunan ve uygun mesafede olmayan bir karayoluna veya geçiş yoluna girmek istemesi hali dışında, şeridini muhafaza etmeye, Mecburdurlar .

Dönüş sırasında araç sürücüleri; yaya ve bisikletler için yeşil ışık yanmakta iken; yaya geçidinden ve bisiklet yolundan geçen yoksa veya yayalar uzakta iseler, yayaların ve bisikletlerin geçiş haklarını engellemek şartıyla, dönüşlerine devam edebilirler.

Gidişe ayrılan birden fazla şeridi bulunan yollarda; en sağ veya sol şeride bitişik şerit veya şeritlerden işaretlenmek suretiyle sağa veya sola dönüşlere izin verilebilir.

İlgili bölümler: DURUM 12, DURUM 16, DURUM 17, DURUM 32, DURUM 34-A, DURUM 34-B

Geçme Kuralları

MADDE 103- Geçmede aşağıdaki kurallar uygulanır.

- a) Sürücüler önlerinde giden bir aracı geçmeleri için;
 - 1) Arkasından gelen bir başka sürücünün kendisini geçmeye başlamamış olması,
 - 2) Önünde giden sürücünün bir başka aracı geçme niyetini belirten uyarma işaretini vermemiş bulunması,
 - 3) Gececeği aracın hızıyla geçme esnasındaki kendi hızını da dikkate alarak, iki yönlü yollarda karşıdan gelen trafik dahil, yolu kullananların tümü için tehlike veya engel yaratmadan geçmek için kullanacağı şeridin yeteri kadar ilerisinin görüşe açık ve boş olması,
 - 4) Geçişin, geçilen araçlar için bir güçlük yaratmayacak şekilde ve araçlarının bu geçişe uygun durumda bulunması, Mecburidir.
- b) Geçme, geçilecek aracın solundaki şeritten yapılır.
Geçecek aracın sürücüsü;

- 1) Geçilecek araç sürücüsünü ses cihazı ile veya kısa ve uzun hüzmeli farlarını ardarda yakarak uyarmaya,
- 2) Sol dönüş lambası ile işaret vermeye,
- 3) Geçilecek araca takip mesafesi kadar önceden sol şeride yerleşmeye,
- 4) Geçilen araç, geriye görme aynasından görülünceye kadar geçiş şeridinde ilerlemeye,
- 5) Sağa dönüş lambası ile işaret vererek sağ şeride girmekle geçişini tamamlamaya, Mecburdur.

Araçların sağından veya banketten yararlanmak suretiyle geçmek yasaktır.

Ancak, herhangi bir araç sola dönüş işareti vererek yavaşlamakta veya trafik mecburiyeti nedeniyle beklemekte ise, bunların veya yolun ortasından giden tramvaylar ile görev icabı yolun solunda bulunan geçiş üstünlüğüne sahip araçların sağındaki şeritten geçilebilir.

Tramvay hatları müsait olmadığı takdirde, harekette olsun veya olmasın bir tramvayın sol yanından geçilemez ve bu yanda devamlı araç sürülemez.

d) Gidişe ayrılmış yol bölümlerinde, şerit değiştirmemek şartı ile bir şeritteki taşıtların diğer şeritteki taşıtlardan hızlı gitmesi geçme sayılmaz.

İlgili bölümler: DURUM 20, DURUM 21, DURUM 22

Gelen Trafikle Karşılaşmada Geçiş Kolaylığı Sağlama

MADDE 106- Araç Sürücüleri;

a) İki yönlü trafiğin kullanıldığı yollarda; karşı yönden gelen araçların hareketini zorlaştıran bir durum varsa, geçişi kolaylaştırmak için yer ayırmak, aracını sağ kenara yanaştırmak, gerekli hallerde sağa yanaşıp durmak,

b) Fazla eğimli yollarda karşılaşma hallerinde; çıkan araç için geçiş güç veya mümkün değilse, güvenli geçişi sağlamak üzere, inen araçlar, varsa önceden sığınma cebine girmek, sığınma cebi yoksa sağ kenara yanaşıp durmak, çıkan araç için manevra imkanı bulunmadığının açıkça anlaşılması hallerinde de geri gitmek,

c) Taşıt yolunun dar olduğu yerlerde aksini gösteren bir trafik işareti yoksa;

1) Motorsuz araçları sürenler motorlu araçlara,

2) Otomobil, minibüs, kamyonet, otobüs, kamyon, arazi taşıtı, lastik tekerlekli traktör, iş makinelerini sürenler yazılış sırasına göre kendisinden öncekilere, Geçiş hakkı vermek, suretiyle geçiş kolaylığı sağlamak zorundadırlar.

Sürücülerin eğimli bir yolda, motorun çalışmasını durdurup, vitesi boşa alarak araç sürmeleri yasaktır. İniş eğimli yollar, çıkışta kullanılacak vitesle inilmelidir.

İlgili bölüm: DURUM 18

Araçlar Arasındaki Mesafe

MADDE 107- Sürücüler, önlerinde giden araçları güvenli ve gerekli bir mesafeden takip etmek zorundadırlar.

Bu mesafe, kendi araçlarının kilometre cinsinden saatteki hızının en az yarısı kadar metredir.

Takip mesafesi, takip eden aracın 2 saniyede katedeceği yol uzunluğu kadar da olabilir.

Kol veya grup halinde (konvoy şeklinde) araç kullananlarda araçları arasında, kendilerini

sollayıp geçmek isteyen araçların gerektiğinde güvenle girebilecekleri kadar açıklıklar

bulundurmamak zorundadırlar. Bu açıklıklar, kol veya gruba dahil araçların azami hızlarına göre takip mesafesinden az olmayacaktır.

Tehlikeli madde taşıyan araç sürücüleri, yerleşim birimleri dışındaki karayollarında diğer araçları, en az 50 metre mesafeden takip etmek zorundadırlar.

İlgili bölümler: DURUM 1, DURUM 9, DURUM 10, DURUM 11, DURUM 24, DURUM 30, DURUM 31, DURUM 34-A, 34-B

Kavşaklarda Geçiş Hakkı

MADDE 109- (Değ.:02.11.2000-24218) Kavşaklarda aşağıdaki kurallar uygulanır.

- a) Kavşağa yaklaşan sürücüler, kavşaktaki şartlara uyacak şekilde yavaşlamak, dikkatli olmak, geçiş hakkı olan araçların önce geçmesine imkan vermek zorundadırlar.
- b) Trafik zabıtası veya trafik işaret levhası veya ışıklı işaret cihazları bulunmayan kavşaklarda;
- 1) Bütün sürücüler geçiş üstünlüğüne sahip olan araçlara,
- 2) Bütün sürücüler doğru geçmekte olan tramvaylara,
- 3) Doğru geçen tramvay hattı bulunan karayoluna çıkan sürücüler bu yoldan gelen, geçen araçlara,
- 4) Bölünmüş yola çıkan sürücüler bu yoldan geçen araçlara,
- 5) Tali yoldan ana yola çıkan sürücüler, ana yoldan gelen araçlara,
- 6) Dönel kavşağa gelen sürücüler, dönel kavşak içindeki araçlara,
- 7) Bir iz veya mülkten çıkan sürücüler, karayolundan gelen araçlara,
- 8) Dönüş yapan sürücüler, doğru geçmekte olan araçlara,
- c) Kavşak kollarının trafik yoğunluğu bakımından farklı oldukları işaretlerle belirlenmemiş ise;
- 1) Motorsuz araç sürücüleri, motorlu araçlara,
- 2) Lastik tekerlekli traktör ile iş makinesi sürücüleri, diğer motorlu araçlara,
- 3) Motorlu araçlardan soldaki, sağdan gelen araca,
- 4) Dönüş yapan sürücüler, kurallara uygun olarak geçiş yapan yayalara, varsa bisiklet yolundaki bisikletlilere,
- d) Kavşağa gelen sürücüler kavşak giriş ve çıkışlarından kurallara uygun olarak karşıya geçen veya geçmek üzere olan yayalara,
- Geçiş hakkını vermek zorundadırlar.
- e) Işıklı trafik işaretleri izin verse bile trafik akımı, kendisini kavşak içinde durmaya zorlayacak veya diğer doğrultudaki trafiğin geçişine engel olacak ise, sürücülerin kavşağa girmeleri yasaktır.
- f) Görevli kişi veya ışıklı trafik işareti ile yönetilen kavşaklarda, sürücüler kavşağı en kısa zamanda geçmek zorundadırlar. Sürücülerin gereksiz olarak yavaşlamaları, durmaları, araçtan inmeleri, yolcu indirmeleri ve bindirmeleri veya araçlarının motorlarını durdurmaları yasaktır.
- g) Aksine bir trafik işareti olmadıkça, bütün kavşaklarda araçlar, ray üzerinde hareket eden taşıtlara geçiş hakkını vermek zorundadırlar.

İlgili bölümler: DURUM 4, DURUM 6, DURUM 13, DURUM 25, DURUM 33-A, 33-B

Duraklamanın Yasak Olduğu Yerler

MADDE 113- Taşıt yolu üzerinde;

- a) Duraklamanın yasaklandığının bir trafik işareti ile belirtilmiş olduğu yerlerde,
- b) Sol şeritte (raylı sistemin bulunduğu yollar hariç),
- c) Yaya ve okul geçitleri ile diğer geçitlerde,
- d) Kavşaklar, tüneller, köprüler ve bağlantı yollarında ve buralara, yerleşim birimleri içinde 5 metre ve yerleşim birimleri dışında 100 metre mesafede,
- e) Görüşün yeterli olmadığı tepe üstlerine yakın yerlerde ve dönemeçlerde,
- f) Otobüs, tramvay ve taksi duraklarında (duraklamaya izin verilen taşıtın dışındakiler için),
- g) Duraklayan veya park edilen araçların yol tarafındaki yanında,
- h) İşaret levhalarına, yaklaşım yönünde ve park izni verilen yerler dışında; yerleşim birimi içinde 15 metre ve yerleşim birimi dışında 100 metre mesafede,
- ı) Zorunlu haller dışında yerleşim yerleri dışındaki karayollarında, taşıt yolu üzerinde, Duraklamak yasaktır.

İlgili bölüm: DURUM 15

Yerleşim Birimleri Dışında, Arızı Hallerde Durma ve Parketmede Alınacak Tedbirler

MADDE 116- Teknik arıza, kayma, yolda ani olarak meydana gelen bir bozukluk veya heyelan, yükün kayması ve düşmesi ve benzeri gibi mecburi hallerin yerleşim birimleri

dışındaki karayolunda taşıt yolu üzerinde meydana geldiği takdirde, araç sürücüleri, bütün imkanları elverdiği ölçüde kullanarak hareket ettirme, itme ve benzeri şekil ve surette, araçlarını karayolu dışına, bu mümkün olmaz ise, bankette, bu da mümkün değilse taşıt yolunun en sağına almak ve her durumda yol, hava ve trafik şartları ile gece ve gündüz olmasına göre, gerekli güvenlik ve uyarı tedbirlerini derhal alıp uygulamakla yükümlüdürler.

İlgili bölümler: DURUM 28-C, DURUM 29

Araçların Manevralarına Dair Kurallar

MADDE 137- Araç sürücülerinin; parketmiş araçlar arasından çıkarken, taşıt yolunun sağına veya soluna yanaşırken, şerit değiştirirken, sağa, sola, geriye dönerken, geri giderken ve bunlara benzer hallerde; karayolunu kullananlar için tehlike ve engel yaratmamaları ve manevraları sırasında aşağıdaki esas ve usullere uymaları mecburidir.

A) Araç sürücülerinin işaret verme usul ve esasları;

1) Dönüşlerde, gidilen veya durulan şeridi değiştirmelerde niyetlerini önceden ve uygun bir zamanda ve mesafede dönüş ışıklarını yakarak veya kol işareti ile açık ve yeterli bir şekilde belirterek işaret vermeleri işaretlerini manevra süresince devam ettirmeleri ve manevra biter bitmez sona erdirmeleri mecburidir.

2) İşaret verildiği anda aniden şerit değiştirmek yasaktır.

3) İşaret verilmeden önce, iç ve dış aynalardan ve gerekli hallerde sürücünün başını çevirip bakması suretiyle ön, arka ve yanlarda trafik durumu kontrol edilir.

B) Araç sürücülerinin geri gitme, geri dönüş, duraklanan veya parkedilen yerlerden çıkış manevraları,

1) Geri gitme ve geri dönüşlerde;

a) Bağlantı yollarında geri gitmeleri, tek yönlü duraklama veya park manevrası dışında geri gitmeleri, iki aracın emniyetle geçemeyeceği kadar dar olan iki yönlü yol kesimlerinde karşılaşma ve geçiş kolaylığı sağlama dışında geri gitmeleri, daha geniş yollarda geriye giderken manevra dışında şerit değiştirmeleri,

b) Trafiği yoğun olan yollarda geriye dönmeleri,

Yasaktır.

Uygun durumdaki yollarda geri dönüşleri diğer araçların gelişleri engellenmeden ve yolu kullananlar için tehlike yaratmayacak şekilde en az manevra ile dönülerek yapılır.

Ancak, kamyon, otobüs, çekici, römork veya yarı römorklu bir aracın geri manevrası, sürücünün görüşüne açık alanda emniyetle sağlanamıyor ise, tehlikesizce geriye hareket edebilmeleri ve uyarılmaları için bir gözcü bulundurmaları mecburidir.

2) Duraklanan ve parkedilen yerden çıkılırken;

a) Araçlarını ve araçların etrafını kontrol etmeleri,

b) Sakıncalı bir durum olmadığını gördükten sonra araçlarını çalıştırmaları,

c) Işıkla veya kolla, gerekli hallerde her ikisi ile aynı zamanda çıkış işareti vermeleri,

d) Görüş alanları dışında kalan yerler varsa veya araçları kamyon, çekici, otobüs veya römork takılı bir araç ise, tehlikesizce hareket edebilmeleri ve uyarılmaları için bir gözcü bulundurmaları,

e) Yoldan geçen araçlara geçiş kolaylığı sağlayıp, güvenli durumun oluştuğuna emin olduktan sonra manevraya başlamaları ve manevra bitinceye kadar gerekli önlemleri devam ettirmeleri,

Mecburidir.

C) Kamu hizmeti yolcu taşıtlarının hareketlerinin kolaylaştırılması;

Kamu hizmeti yolcu taşıtlarının duraklara giriş ve çıkışlarını kolaylaştırmak üzere, gerekli

hallerde ilerleyen ve bulundukları yerden çıkarak veya şerit değiştirecek olan araç sürücüleri manevralarını geciktirmek zorundadırlar.

Bu zorunluluk, kamu hizmeti yolcu taşıtı sürücülerinin işaret vermiş olmaları şartıyla, duraklara yanaşmalarının veya duraklardan çıkışlarının tamamlanabileceği süreler için uygulanır.

İlgili bölümler: DURUM 1, DURUM 8

Trafik Kazalarında Asli Kusur Sayılan Haller ve Sürücü Kusurlarının Tespiti

MADDE 157- Araç sürücülerinin trafik kazalarında asli kusurlu sayılacakları haller ile kusur durumlarının tespitine dair esas ve usuller aşağıda gösterilmiştir.

a) Asli kusur sayılan haller;

- 1) Kırmızı ışıklı trafik işaretinde veya yetkili memurun dur işaretinde geçme,
- 2) Taşıt giremez trafik işareti bulunan karayoluna veya bölünmüş karayolunda karşı yönden gelen trafiğin kullanıldığı şerit, rampa ve bağlantı yollarına girme,
- 3) İki den fazla şeritli taşıt yollarında karşı yönden gelen trafiğin kullandığı şerit veya yol bölümüne girme,
- 4) Arkadan çarpma,
- 5) Geçme yasağı olan yerlerden geçme,
- 6) Doğrultu değiştirme manevralarını yanlış yapma,
- 7) Şeride tecavüz etme,
- 8) Kavşaklarda geçiş önceliğine uymama,
- 9) Kaplamanın dar olduğu yerlerde geçiş önceliğine uymama,
- 10) Manevraları düzenlenen genel şartlara uymama,
- 11) Yerleşim birimleri dışındaki karayolunun taşıt yolu üzerinde, zorunlu haller dışında parketme ve duraklama ve her durumda gerekli tedbirleri almama,
- 12) Park için ayrılmış yerlerde veya taşıt yolu dışında kurallara uygun olarak park edilmiş araçlara çarpma.

Yukarıda sayılan hal ve hareketlerde bulunan sürücüler asli (esas) kusurlu sayılırlar.

b) Sürücü kusurlarının tespiti;

Adli mevzuat ve yargılama hükümleri saklı kalmak üzere, trafik kazalarına karışan sürücülerin kusur oranları; olay bir bütün kabul edilip, yüz veya sekiz sayısı tam kötü puan esas alınarak değerlendirmek suretiyle hesaplanır. (Değ.: 25.06.1998-23383)

Tam kötü puan; tek başlarına asli kusurlu hareketi yaptıkları tespit edilenler ile diğer trafik kural, kısıtlama, yasaklama ve talimatlarına uymayanlardan tam kusurlu sayılanlar dışında, taraflar arasında kusur durumlarına göre paylaştırılır.

Asli kusurlu hareketin birden fazla sürücü tarafından yapıldığı hallerde de kusurun paylaştırılması usulü uygulanır.

Ancak, Trafik Kanununun belirttiği temel kurallara, yasaklara, kısıtlamalara veya talimatlarına rağmen,

Sürücünün veya yayaların kural dışı hareketleri veya taşıtların teknik arızaları, bir başka sürücüyü tehlikeye düşürme hallerinde sürücü, doğması muhtemel bir kazayı önlemek, can ve mal güvenliğini korumak amacı ile trafik zaruretleri, Karayolları Trafik Kanununun öngördüğü temel kurallardan birini ihlal etmeyi mecbur kılmış ve bu davranış bütün tedbirlere rağmen bir kazaya sebebiyet vermiş ise bu araç sürücüsü asli kusurlu sayılamaz.

Asli kusurlu hareketleri yapanların, bu hareketi yapmalarına, zorlayıcı bir başka hareket veya durumun varlığı açıkça tespit edilmedikçe kusur oranları düşürülemez.

c) Trafik kazalarına karışan ve sürücüler dışında kalan kişilerin kusur durumları trafik kurallarına, kısıtlama, yasaklama ve talimatlara uymamadaki tutum ve davranışlara göre belirlenir.

Kaza mahallinde yapılan incelemeler sonunda tespit edilen iz ve delillere ilave olarak kazaya karışanların olay hakkındaki ifadeleri ile varsa şahit ifadeleri, kusur tayininde dikkate alınır.

İlgili bölüm: DURUM 7
